

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1865—1866

Γενικῆς καταστάσεως τῶν ἐν Σταυροδρομίᾳ
Σχολείων τῆς Παναγίας

Ἀναγνωσθεῖσα τῇ 23 Ἰανουαρίου 1866 κατὰ τὴν
ἑναρξιν τῶν γενικῶν ἐξετάσεων

ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Ἐπὶ τῆς Ἐφορείας

ΤΩΝ

Κ. Κ. Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, Δ. Ε. ΜΙΚΡΟΥΛΑΚΗ,
Κ. ΒΑΧΑΡΗ καὶ ΑΔ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ « ΒΥΖΑΝΤΙΔΟΣ ».

Ἰσθὸς Γουξέικ-κολοδιμί. Ἄριθ. 44.

1866.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1865—1866

Γενικῆς καταστάσεως τῶν ἐν Σταυροδρομίῳ
Σχολείων τῆς Παναγίας

Ἀναγνωσθεῖσα τῇ 23 Ἰανουαρίου 1866 κατὰ τὴν
ἐναρξιν τῶν γενικῶν ἐξετάσεων

ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Ἐπὶ τῆς Ἐφορείας

ΤΩΝ

ΚΚ. Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, Δ. Ε. ΜΙΚΡΟΥΛΑΚΗ,
Κ. ΒΑΧΑΡΗ καὶ ΑΛ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ «ΒΥΖΑΝΤΙΔΟΣ».

Ὀδὸς Γρουξέκ-καλδερίμ. Ἀριθ. 44.

1866.

Σεβασμιώτατε Ἱεράρχα,

Σεβαστὴ καὶ φιλόμουςος ὀμήγυρις.

ΒΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΙ καὶ αὐθις ἐνώπιον ὑμῶν μετὰ τῆς ἐμπι-
στευθείσης ἡμῖν νεότητος δοξάζομεν τὸν Ἰψιστον, ὅτι ὡς πανοι-
κτίρμων ἠδύοχησε σώους καὶ ἀβλαβεῖς διατηρῆσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς
στυγερᾶς ἐπιδημίας, καὶ καταξιώσαι ἡμᾶς ἐν πλήρει καὶ αὐθις
τάξει καὶ ἀρμονίᾳ διανύσαντας καὶ τὸ πολυώδυνον τοῦτο ἔτος
συνελθεῖν ἐπὶ τὸ αὐτό, ἵνα δρεψώμεθα τοὺς καρποὺς τῶν κοι-
νῶν ἀγῶνων ἡμῶν Ἐφοροί τε, γονεῖς τε καὶ Διδάσκαλοι. Ἀνα-
λογιζόμενοι δέ, ὅτι οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον διετάραξε τὴν πορείαν
τῶν σχολικῶν ἡμῶν ἐργασιῶν ἡ φθοροποιὰ αὕτη νόσος, ἐνσκή-
ψασα κατὰ τὰς διακοπὰς, καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημά-
των λωφήσασα, ἐν ᾧ κατὰ τὸ 18᾽᾽᾽, καίτοι ἀσθενεστέρα, ἐπαι-
σθητὴν ἐλάττωσιν ἔφερε τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, ἀραιώ-
σασα ὅλας τὰς τάξεις, καὶ οὐσιωδῶς ἀναστείλασα τὴν πρόοδον
τῆς Σχολῆς, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ μακαρίτου Ι.
Φ. Πατρόκλου (α), δὲν δυνάμεθα εἰμὴ ὀλοψύχως νὰ εὐχαριστή-
σωμεν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τοῦ Ἐλέους διὰ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ
πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητα καὶ συγκατάβασιν. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς
τὰ θύματα τῆς νόσου, χάρις τῇ ὑπερμάχῳ Προστάτιδι τῶν
καταστημάτων τούτων, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς αὐτὰ
φοιτῶντων καὶ τῆς ἐσχάτης ἐνδείας τινῶν ἐξ αὐτῶν, καὶ δὴ
καὶ τῆς ποικιλίας τῶν ἀφ' ὧν προσέρχονται Ἐνοριῶν, ὀλίγους
ἐπένησεν ἡ Σχολή, στερηθεῖσα δὴ μόνον ἐκ τῶν μαθητῶν
τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ πέντε ἐκ τῶν τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ. Ὡς
καὶ ἐν τούτῳ δεδοξαμένον εἶη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

(α) Πρακτ. Τομ. Α'. σελ. 174.

Ἀριθμὸς μαθητῶν καὶ μαθήματα αὐτῶν.

Ἡρξάμεθα τῶν ἐργασιῶν τοῦ λήγοντος σχολικοῦ τούτου ἔτους, ὡς εἰθισται, κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἔχοντες 248 μαθητάς, 190 μὲν ἐξετασθέντας κατὰ τὰς προηγηθείσας γενικὰς Ἐξετάσεις καὶ προβιβασθέντας (πλὴν 22 ἀφθέντων εἰς τὰς ἰδίαις τάξεσι διὰ τὰς ἑλλείψεις αὐτῶν), 58 δὲ προβιβασθέντας ἀπὸ τοῦ ἐνταῦθα καὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἁγ. Κωνσταντῖνον Ἀλληλοδιδασκτικοῦ· νέων δὲ μαθητῶν προσελθόντων 36 μὲν κατὰ τὴν ἑαρινὴν ἐξαμηνίαν, 98 δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν ταύτην ἐξαμηνίαν, τριῶν δὲ ἐπανεληθόντων ἐκ τῶν παλαιῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος εἰς τὴν Ἑλλήν. ἡμῶν Σχολῆν φοιτῶντων ἀνέβη εἰς 385, ἦτοι εἰς ἀριθμὸν κατὰ 110 ἀνώτερον τοῦ πέρυσιν, ἐξ ὧν οἱ 300 περίπου εἰσὶν ἤδη παρόντες κατὰ τὰς Ἐξετάσεις ταύτας, διαιρούμενοι, ὡς γνωστόν, εἰς 5 τάξεις· προσήρχοντο δὲ 20 μὲν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Γαλιταῶν, ὑπὲρ τοῦς 60 ἀπὸ Ταταούλων, 20 ἀπὸ Διπλοκιοινίου, 15 ἀπὸ Ὀρτάκιοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τῆς Ἑνορίας ταύτης καὶ ἐκ τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Εὐκόλως κατανοεῖ ἕκαστος, ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ αὕτη πληθὺς τῶν μαθητῶν ἦκιστα εὐχάριστος ἦν δι' ἡμᾶς· καθότι μὴ ἔχοντες τὸν ἀπαιτούμενον χῶρον, εἰς ἄνετον κάθισμα αὐτῶν, ἠναγκασόμεθα νὰ περιορίσωμεν αὐτοὺς ἐντὸς ἦκιστα καταλλήλων δωματίων, ἡ δὲ συσσωρεύσεις αὕτη οὐ μικρὰ παρενέβαλλε προσκόμματα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχολικῶν ἐργασιῶν, τὸ δὲ κυριώτερον, καὶ σπουδαίους φόβους παρεῖχεν ἡμῖν περὶ τῆς ὑγείας αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ ἐγκαίρως ἐπεκαλεσάμεν τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Σεβ. Ἐφορίας τῆς Σχολῆς, καθόσον μάλιστα ἡ μετὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας ἐκ τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ προβιβασθησομένη τάξις ἐστερεῖτο ὀλοσχερῶς δωματίου παραδόσεων. Ἡ δ' Ἐφορία ἡμῶν ἐκ πείρας ἤδη γνωρίζουσα οἷας στενοχωρίας ὑπέφερον οἱ μαθηταί, καὶ ὅτι ἀναπόφευκτος κατέστη ἡ ἐπέκτασις τοῦ κτιρίου τῆς Ἑλλήν. Σχολῆς, ἐπιθυμοῦσα δὲ νὰ προλάβῃ πᾶν ἀπευκαίτον, ἀφ' οὗ πρῶτον μετὰ τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου ὑπελογίσασα τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένην δαπάνην, προεκάλεσε κατὰ Δεκέμβριον διὰ τῆς ἐντίμου Ἐφορεπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας συνέλευσιν τῶν Ἑνοριτῶν, ἐν ᾗ ἀπεφασίσθη ν' ἀνεγερθῇ εἰς τὸν κήπον νέον διώροφον οἶκημα χωρητικότητος 200

περίπου παίδων, προσηρτημένον εἰς τὸ ὑπάρχον κτίριον· ἡ δὲ περὶ ἀνεγέρσεως αὐτοῦ φροντίς ἀνετέθη ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμοτέρας τὰς Ἐφορίας. Ἐνεκα ὅμως τῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν τῆς τε Ἱερᾶς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Σχολῆς, ὅσῳ μικροῦς, φαίνεται, μέλλουσι νὰ καταβάλλωσιν αὐταὶ ἀγῶνας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ πραγματοποίησις οὐδεμίαν ἴσως ἤθελεν ἀπαντήσῃ δυσχέρειαν, ἀν' ἡδυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν εἰς τοὺς ἐγνωσμένην φιλογένειαν ἔχοντας πλουσίους ἡμῶν, οἷας ὠφελείας παρὰ τὸν γένειον ἡ Σχολὴ αὕτη εἰς τοὺς ἀπόρους παῖδας, οὐχὶ πλέον τῆς ἐκτεταμένης ταύτης Κοινοτήτος ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπωτέρω συνοικιῶν τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Βοσπόρου, πλείστους ὅσους ἀφαρπάξουσα ἀπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ λυμεῶνος, καὶ παιδεύουσα αὐτοὺς ἐν Ὀρθοδόξῳ καὶ ὑγιεῖ διδασκαλίᾳ, καὶ παντὶ σθένει ἀγωνιζομένη πρὸς μόρφωσιν χρηστῶν ἡθῶν. Ναί, Κύριοι, ἀν' ἡδυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν, ὅποιον μῶμον προσάπτει εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν τὸ νὰ μὴ δύναται τρία τοῦλάχιστον Σχολεῖα νὰ διατηρῇ ὀπωσοῦν ἀξιοπρεπῶς ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ, ἐν ᾗ μυριάδες Ἑλλήνων κατοικοῦμεν, ὥστε τὰ τέκνα ἡμῶν ἄρρενά τε καὶ θήλεα, μὴ εὐρίσκοντα τελείαν ὀπωσοῦν ἐκπαιδεύσιν εἰς τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν καταστήματα καταφεύγουσιν εἰς τὰ ἑτεροδόξα, τὰ πολλά, τὰ μεγάλα, τὰ πλούσια, τὰ πεπρωκισμένα μὲ διαρκεῖς, μὲ αἰωνίους πόρους, ἀντιθέτως τοῖς ἡμετέροις πενιχραῖς, ἀτελεσί, σαθροῖς καὶ καθ' ἑκάστην διαρρέουσιν, ἀν' λέγω εἶχομεν τὴν ἰκανότητα νὰ εἰκονίσωμεν προσηκόντως, ὡς αἰσχος προσάπτει εἰς τὸ Γένος ἡμῶν ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν καταστημάτων ἐν γένει, εἶμεθα βέβαιοι, ὅτι αὐδεὶς ἀνάλγητος ἤθελε μείνει ἀπέναντι τοιαύτης θέσεως, ἀλλὰ πάντες προθύμως ἤθελον καταβάλλει ὁ μὲν τὴν δραχμὴν, ὁ δὲ τὸν ὀβολὸν αὐτοῦ εἰς εὐκλειαν τοῦ Γένους, καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων. Τοῦ Ἑλλήνος τὸ φιλομαθὲς τοῖς πᾶσιν εἶναι γνωστόν, οὐδ' ὑπάρχει, τολμῶμεν εἰπεῖν, ἔθνος ὑπ' ἡλίον ὑπερτεροῦν τὸν Ἕλληνα τῇ φιλομαθείᾳ. Παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ Ἕλληνας, οἰκισθῆποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ καὶ ἀν' ἦναι, φλεγόμενος τῷ ἔρωτι τῆς παιδείας, ὡς ἡ διψῶσα ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, τρέχει καὶ αὐτὸς εἰς τὰ ἀείρῃα τῆς παιδείας νάματα, χωρὶς ν' ἀποποιῆται οὔτε τὰ τεθλωμένα, ἀν' δὲν εὐρίσκη νὰ ἄροισθῇ διὰ τῶν διακυγῶν· δὲν φείδεται

οὔτε κόπων, οὔτε μόχθων, οὔτε στερήσεων, οὔτε αὐτός, οὔτε οἱ γονεῖς του χάριν τῶν γραμμάτων. Τοῦ ἀπόρου ὁ παῖς, ἤθελεν εἶπει τις, φρονιμώτερον ἂν ἐποίει, ἀντὶ νὰ κατατρίβῃ τὸν καιρὸν του εἰς τὰ Σχολεῖα, νὰ δοθῇ ἀπὸ μικροῦ εἰς βιοποριστικὴν τινὰ τέχνην, διότι ἡ παιδεία, ὡς εἶπέ τις τῶν παλαιῶν, «καὶ πόνου πολλοῦ, καὶ χρόνου μακροῦ, καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς, καὶ τύχης δεῖται λαμπρᾶς,» ἐν ᾧ τὰ τοῦ πένητος «εἰς μικρά, καὶ ταχεῖαν τινὰ τὴν ἐπιουρίαν ἀπαιτεῖ.» Ταῦτα ἤθελεν εἶπει τις πρακτικώτερον διανοοῦμενος, καὶ ὅμως παρ' ἡμῖν καὶ ὁ τῆς ἐσχάτης τάξεως πατήρ, ὅπου εἰσέτι δὲν εἰσέφρησεν ἢ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν, μόλις ἐξαετῆ καὶ ἐπταετῆ στέλλει τὸν παῖδα αὐτοῦ εἰς τὸ Σχολεῖον, καὶ μεριμνᾷ περὶ τῆς προόδου αὐτοῦ· σπανίως βάλλει αὐτὸν εἰς τέχνην, καίτοι στερούμενος τῶν πρὸς τὸ ζῆν, πρὶν ἢ διανύσῃ τὸ σχολικὸν στάδιον, ἢ τοῦλάχιστον νὰ διέλθῃ τάξεις τινὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ, πρὶν ἢ ἀλατισθῆ κατὰ τὸ λέγειν αὐτοῦ — ἐφιστῶ, Κύριοι, ἐν παρόδῳ τὴν προσοχὴν ὑμῶν εἰς τὴν φράσιν πρὶν ν' ἀλατισθῇ ἂν ἡ παιδεία δὲν ᾔται τὸ ἄλλας τῶν βιοποριστικῶν ἔργων, τί ἄλλο εἶναι; — ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ οὐχὶ σπανίως δικαιοῦ τὰς προσδοκίας τοῦ πατρὸς, καὶ ἐπιδίδει περισσότερον παρὰ τὸν παῖδα τοῦ πλουσίου· παράδειγμα ἐκ τῶν παλαιῶν αὐτὸς ὁ εἰπὼν τὰ ἄνωθι. Τοιοῦτον, Κύριοι, ἐπλασε τὸν Ἕλληνα ἢ φύσις. Μὴ ζητήσωμεν λοιπὸν πρὸς Θεοῦ, μὴ ζητήσωμεν ν' ἀναχαιτίσωμεν τὴν φιλομάθειαν τοῦ Ἕλληνος, διότι πρὸς κέντρα λακτιζόμεν' αὕτη δὲν ἐπιδέχεται χαλινόν. Τοῦναντίον ὠφελούμενοι ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ φύσεως, ἄς εὐκολύνωμεν αὐτῷ τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, ἄς δώσωμεν εἰς τὴν φιλομάθειαν αὐτοῦ ῥοπήν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον, ἄς διευθύνωμεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ κοινωνικώτερον καὶ χρησιμώτερον, ἄς φροντίσωμεν νὰ εἰσάξωμεν καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Κοινωνίαν εἰδός τι τῶν παρ' Εὐρωπαίους πρακτικῶν ἢ πραγματικῶν Σχολῶν (Realschule)· καθὼς τοσαῦτα ἄλλα ἤθη καὶ ἔθιμα Εὐρωπαίων ἐμιμήθημεν μέχρι κόρου, ἄς μιμηθῶμεν αὐτοὺς ἐν μέρει καὶ κατὰ τὰ κοινωφελῆ ταῦτα καθιδρύματα, χωρὶς νὰ διχάσωμεν ὀλοτελῶς τὰς σπουδὰς. Οὐκ ὀλίγοι νέοι ἡμῶν διδάσκονται ἐν Εὐρώπῃ δαπάνῃ φιλομοῦσων ὁμογενῶν, καιρὸς πλέον, νομίζομεν, νὰ δοθῇ σύντονος προσοχὴ καὶ εἰς τοιούτων διδασκάλων μόρφωσιν, διδασκάλων, λέγω, τῶν πρακτικῶν καὶ

βιοποριστικῶν γνώσεων· καὶ τότε ἠθέλομεν συντελέσει ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ Γένους ἡμῶν, τότε ἠθέλομεν συντρίψει τὴν κεφαλὴν τῆς στυγερᾶς πενίας, καὶ διακαίως ἠθέλομεν συναριθμῆσθαι μετὰ τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν. Εὐχόμενος δὲ ἵνα τὰ ἀσθενῆ μου ταῦτα ψελλίσματα δώσωσι νύξιν εἰς σπουδαίας σκέψεις περὶ βελτιώσεως τῆς παρ' ἡμῖν καχεκτικῆς καταστάσεως τῆς διδασκαλίας ἐπ' ἀνέρχουμαι ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Μεθ' ὅλης τῆς εἰρημένης πληθύος τῶν μαθητῶν ἡμῶν, ἠδυνήθημεν ὡς πρὸς τὰ μαθήματα, διὰ τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τε τὴν διδασκαλίαν καὶ εἰς τὴν ἐπίβλεψιν αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἔλωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διαιρέσωμεν αὐτοὺς εἰς τμήματα, ὅπερ, καίτοι ἀναντιρρήτως ἐπωφελέστερον, ἤθελεν ἐπαισθητῶς ἀξήσει τὰς δαπάνας τῆς Σχολῆς, καὶ ἤδη μόλις ἐπαρκούσης εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας αὐτῆς.

Ἦκουον δέ,

Οἱ μὲν τῆς Ε'. ἦτοι τῆς κατωτάτης Τάξεως ἀριθμούσης ἤδη 98 μαθητᾶς, κατὰ μὲν τὴν Α'. ἐξαμηνίαν, Ἰερὰν Ἱστορίαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, Γνωμικά, Τεχνολογικόν, Μυθολογίαν καὶ Ἀριθμητικὴν, γυμναζόμενοι καὶ εἰς τὴν Καλλιγραφίαν· κατὰ δὲ τὴν Β'. ἐξαμηνίαν συνέχειαν τῶν ἀνωτέρω καὶ Λίσωπειους μύθους·

Οἱ δὲ τῆς Δ'. ἀριθμούσης 75 μαθητᾶς, κατὰ μὲν τὴν Α'. ἐξαμηνίαν, Ἰερὰν Ἱστορίαν τῆς Ν. Διαθήκης, ἐκ τῶν τοῦ Λουκιανοῦ, τεχνολογικοῦ συνέχειαν, Ἀρχαιολογίαν καὶ Ἀριθμητικὴν· κατὰ δὲ τὴν Β'. ἐξαμηνίαν συνέχειαν τῶν ἀνωτέρω, καὶ Ξενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα·

Οἱ δὲ τῆς Γ'. 66 μαθητᾶς ἐχούσης ἤδη, κατὰ μὲν τὴν Α'. ἐξαμηνίαν, Ἑρμηνείαν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἐκ τῶν τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ Ἰσοκράτους, Ἐτυμολογικόν, Ἑλλην. Ἱστορίαν, Γεωμετρίαν, Ὄθωμανικά καὶ Γαλλικά· κατὰ δὲ τὴν Β'. ἐξαμηνίαν συνέχειαν τῶν ἀνωτέρω, Λυσίου λόγους καὶ ἀρχὰς Συντακτικοῦ·

Οἱ δὲ τῆς Β'. ἐκ πλειόνων ἢ 40 μαθητῶν, κατὰ μὲν τὴν Α'. ἐξαμηνίαν, Ἰερὰν Κατήχησιν, Δημοσθένην, Πλάτωνα, Συντακτικόν, Γενικὴν Ἱστορίαν μέχρι τῶν μέσων αἰώνων, Θεωρητικὴν Ἀριθμητικὴν, Ὄθωμανικά καὶ Γαλλικά· κατὰ δὲ τὴν Β'.

ἔξαμ. Θουκυδίδου Ἱστορικόν, τὸ α. βιβλίον, Λυκοῦργον, Ἄλγε-
βραν μέχρι τῶν δευτεροβαθμίων ἐξισώσεων καὶ συνέχειαν
τῶν λοιπῶν.

Οἱ τῆς Α'. τέλος ἐκ 17—11 μαθητῶν κατὰ μὲν τὴν α.
ἔξαμηνίαν, Ἱερὰν Κατήχησιν, Ὁμήρου Ὀδυσσεΐας Α—Δ, Ἡρο-
δότου Ἱστοριῶν τὸ Γ'. βιβλίον, Γενικὴν Ἱστορίαν μέχρι τῶν
νεωτάτων χρόνων, Κοσμογραφίαν, Ὄθωμανικὰ καὶ Γαλλικὰ
κατὰ δὲ τὴν β'. ἔξαμ. πρὸς τισὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ Ἰλιάδος Α,
Εὐριπίδου Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Ταύροις καὶ Μήδειαν, Μετρικὴν
(περὶ τοῦ Ἐπικού, Ἰαμβικοῦ, Ἀναπαιστικοῦ καὶ Τροχαϊκοῦ μέ-
τρου), Θεοκρίτου Εἰδύλλια, Θουκυδίδου τὰς ἐν τῷ Α' καὶ Β'.
βιβλίῳ δημογορίας καὶ Διπλογραφίαν.

Καὶ εἰς μὲν τὰ τῆς α. ἔξαμηνίας μαθήματα ἐξετασθέντες
κατὰ Ἰούλιον ἐνώπιον τῆς Σεβ. Ἐφορίας καὶ φιλομούσων τινῶν
γονέων, ἱκανὰς ἔδειξαν προόδους ὑπὲρ τοῦς 140 εὐδοκιμήσαν-
τες καὶ ἀριστεύσαντες· εἰς δὲ τὰ τῆς β'. ἔξαμηνίας μαθήματα
πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσιν ἀπὸ σήμερον καὶ ἔξῃς.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ προγράμματος ὀριζομένων τούτων
ἐργασιῶν ἀκριβῶς καὶ κατὰ γράμμα ἐκτελεσθεισῶν καθ' ὅλον
τὸ ἔτος, ἀπασχολήσαμεν τοὺς μαθητὰς ἡμῶν, καὶ ἰδίως τοὺς
τῆς Α'. Τάξεως, καὶ ἐφέτος εἰς πρακτικωτέραν ἐξάσκησιν ἐπὶ
τῆς κατ' ἰδίαν ἐρμηνείας διαφόρων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.
Καὶ κατὰ μὲν τὰς διακοπὰς, ἵνα περιορισθῶμεν εἰς τὰ κυριώ-
τερα, οἱ τῆς Α'. τάξεως προθύμως εἶχον ἀντιληφθῆ τῆς ἐρ-
μηνείας τῆς Ὀδυσσεΐας ὅλης, ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα ἐπιδημία διέ-
κοψεν αὐτοὺς προχωρήσαντας ἤδη μέχρι τῆς Ραψωδίας Μ.
κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς τοῦ Δωδεκαημέρου, ἡρμήνευσαν ἐκ τοῦ
προχείρου ἱκανῶς ἐπιτυχῶς τὸν Σοφοκλέους Αἴαντα. Ὅπό-
σον δ' ὠφελήθησαν ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων τούτων μελετῶν, θέ-
λουσι δείξει αἱ ἐξετάσεις αὐτῶν· τὸ καθ' ἡμᾶς ἱκανὴν ἀντιμι-
σθίαν τῶν ἰδιαιτέρων ἐκτάκτων τούτων κόπων ἡμῶν θεωροῦμεν
τὴν κλίσιν, ἣν ἔλαβον οἱ φίλτατοι ἡμῶν οὗτοι ὀμιληταὶ εἰς
ἀνάγνωσιν τῶν Ἑλλήνων Ποιητῶν, ἧτις ἀδύνατον νὰ μὴ φέρῃ
τοὺς δέοντας καρπούς.

Πρόσθετον δὲ μάθημα εἶχομεν τὸ τῆς Πολιτικῆς Γεωγρα-
φίας. Ἐκαστος σύνοιθε, πόσον χρήσιμος εἶναι πρὸς πάντας καὶ
καθ' ἑκάστην ἀναγκαία ἡ γνῶσις τῆς Πολιτικῆς Γεωγραφίας·
καὶ ὅμως τὸ τροπνὸν καὶ ὠφελιμώτατον τοῦτο μάθημα περιο-

ρίζετο μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐν τοῖς Ἀλληλοδιδασκτικοῖς διδασκα-
λίαν, καὶ ταύτην σοιχειώδη, καὶ οὐδέποτε πλήρη, ἢ δὲ τελειο-
τέρων γεωγραφικῶν γνώσεων ἀπόκτησις ἀνετίθετο τῇ κατ' ἰδίαν
μελέτῃ τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ μαθηταὶ ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον περιοριζόμενοι εἰς τὴν σπουδὴν τῶν διδασκομένων αὐ-
τοῖς μαθημάτων, ἐτέρων δὲ χρησίμων βιβλίων ἀνάγνωσιν σπα-
νίως ποιοῦντες, ἔστεροῦντο καὶ τῶν ἀπλουστέρων γεωγραφικῶν
γνώσεων. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην πρὸ καιροῦ συνιδόντες ἐσκεπτό-
μεθα περὶ τῆς ἀναπληρώσεως αὐτῆς, τὸ ἀνεπαρκὲς ὅμως τοῦ
προσωπικοῦ τῶν Διδασκάλων, πεφορτισμένου ἤδη δι' ἱκανῶν
ἔργων, οὐ μικρὰς παρεῖχεν ἡμῖν δυσχερεῖας· ταύτας δυνήθεντες
νὰ ὑπερνικήσωμεν, χάρις τῇ δραστηρίῳ συμπράξει τοῦ Ἑλλη-
νοδιδασκάλου ἡμῶν Κυρίου Ν. Γεωργιάδου, ἀναδεχθέντος πρὸς
τοὺς Ἑλληνικοὺς τῶν δύο αὐτοῦ τάξεων καὶ τοῖς Ἱστορικοῖς
τριῶν τάξεων, καὶ τούτου τοῦ μαθήματος τὴν διδασκαλίαν,
τοῦ Μαθηματικοῦ ἀρκεσθέντος εἰς τὰ τοῦ κλάδου αὐτοῦ, εἰσή-
ξαμεν καὶ τοῦτο εἰς τὴν γ'. καὶ εἰς τὴν β'. τάξιν, προτιμή-
σαντες καὶ ὅψι νὰ διδαχθῶσι τὰς πάντοτε χρήσιμους ταύτας
γνώσεις, παρὰ δλοσχερῶς νὰ στερηθῶσιν αὐτῶν.

Ἐτερον πρόσθετον μάθημα ἔχον ν' ἀναγγείλω εἰς τὴν Σεβ.
Ὁμήγουρον τὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Μουσικῆς. Ἡ ἔντιμος
Ἐφορεπιτροπὴ τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τῶν Εἰσοδίων, ἡ πάντοτε
κηδομένη ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω προα-
γωγῆς τῶν τῆς Ἐνορίας Σχολείων, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ
μάθημα τοῦτο ἀπὸ τινῶν ἐτῶν διδασκόμενον ἐν τῇ Σχολῇ τῇ
πρωτοβουλίᾳ καὶ δαπάνῃ τριῶν ἀξιοτίμων ἐνοριτῶν (ἴδε Ἐκθ.
τοῦ 1857. Πρακτ. Τόμ. Β'. σελ. 71) εἶχε παύσει ἤδη ἐπὶ
τριετίαν ἕνεκα λόγων οικονομικῶν, προέτεινεν εἰς τὴν Ἐφορίαν
τῆς Σχολῆς, ἵνα ἐπαναληφθῇ ἡ παράδοσις αὐτοῦ εἰς τοὺς καλ-
λιφόνους μαθητὰς, χωρὶς διὰ τούτου νὰ ἐπιβαρύνηται τῆς Σχο-
λῆς τὸ ταμεῖον. Ἡ δ' Ἐφορία ἡμῶν εὐγνωμόνως παραδεξαμένη
τὴν εὐγενῆ ταύτην πρότασιν τῆς ἐντίμου Ἐφορεπιτροπῆς, ἐνέ-
κρινεν, ἵνα μετὰ τὰς Ἐξετάσεις ταύτας διδαχθῇ καὶ τὸ ἐθνικὸν
τοῦτο μάθημα κατὰ τὴν ἀναπαύσιμον ὥραν τῆς μεσημβρίας.
Καὶ ἤδη ὁ Ἱεροψάλτης ἐκλεξαμένος τοὺς καλλιφωνοτέρους τῶν
μαθητῶν ὑπὲρ τοὺς 60, μέλλει ν' ἀρχίσῃ τῆς διδασκαλίας αὐ-
τοῦ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν.

Περαιῶν δὲ τὸν περὶ μαθημάτων λόγον, θεωρῶ χρέος μου

νά ἐκφράσω τὴν βαθειάν μου εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἀξιοτί-
μους μοι συναδέλφους, τοὺς ἐλλογίμους Καθηγητάς, καὶ πρὸς
πάντας ὁμοῦ, καὶ πρὸς ἕνα ἕκαστον ἰδίᾳ, ὅτι διὰ τῆς ἀδελφι-
κῆς αὐτῶν συμπράξεως δόντες χρῆστον παράδειγμα ὁμοιοῦς
εἰς τοὺς μαθητάς, οὐ μικρὸν μοι διηκολύουν τὸ ἄλλως δυσ-
χερὲς καὶ ἐπιμοχθον ἔργον τῆς Διευθύνσεως.

*Ἡθικὴ διαγωγή, πειθαρχία καὶ τακτικὴ φοίτησις
τῶν μαθητῶν.*

Ὅτι βίας πάσης ἐπιστήμης ὀφείλει νὰ ἦναι ἡ ὀρθὴ ἀγωγή
διεκηρύξαμεν ἤδη διὰ μακρῶν καὶ ἐπανειλημμένως κατὰ τὰ
προηγούμενα ἔτη. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν Ἡθικῆς ὀρμώμενοι
καὶ κατὰ τὸ λῆγον τοῦτο ἔτος, οὐκ ὀλίγους κατεβάλομεν ἀγῶ-
νας οὐχὶ ἀπλῶς εἰς διδασκαλίαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ νοός, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὴν διάπλασιν τῆς καρδίας καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν ἡθῶν
τῆς ἐμπιστευθείσης ἡμῖν νεότητος. Μετ' εὐχαριστήσεως δὲ
ἀναγγέλλομεν εἰς τὴν Σ. Ὁμήγυριν, ὅτι τῇ συμπράξει πολλῶν
ἀξιοτίμων γονέων, κηδομένων περὶ τοῦ εὖ εἶναι τῶν τέκνων
αὐτῶν, οἱ ἀγῶνες ἡμῶν ὑπῆρξαν μᾶλλον τελεσφόροι. Οἱ καθ'
ἑβδομάδα πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας
τῶν μαθητῶν ἀποστελλόμενοι ἑλεγχοὶ τῆς διαγωγῆς, ἐπιμε-
λείας καὶ τακτικῆς φοιτήσεως ἑκάστου μαθητοῦ παρέσχον καὶ
ἐφέτος τὸ πλεονέκτημα, ὡς ἐπαίσθητῶς νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθ-
μὸς τῶν ἀπουσιαζόντων μαθητῶν, πλειόνων ἢ 60 διανυσάντων
δλόκληρον τὸ σχολικὸν ἔτος ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπουσίας, μείζονα δὲ
προσοχὴν νὰ καταβάλλωσιν οὐκ ὀλίγοι τῶν γονέων ἐπὶ τῆς ὀρ-
θῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων αὐτῶν, συνεννοούμενοι συνεχῶς μετὰ
τῆς Διευθύνσεως, καὶ εὐχαρίστως παραδεχόμενοι τὰς περὶ τῶν
τέκνων αὐτῶν παρατηρήσεις, καὶ συμπράττοντες ἡμῖν εἰς τὴν
ἠθικὴν διάπλασιν τῶν φιλιτάτων αὐτῶν. Ἐπίσης εἰς τὸ τῆς
Πειθαρχίας κεφάλαιον, καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος οὐδ' ἅπαξ
ἐλάβομεν ἀφορμὴν δυσαρεσκείας παρ' οὐδενὸς τῶν μαθητῶν,
ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν ἐσχάτων, ἀλλ' οἱ πάντες διήνυσαν
τὸ ἔτος μετὰ σεβασμοῦ εἰς τὰ καθεστῶτα καὶ τοὺς νόμους
τῆς Σχολῆς, μετ' εὐπειθείας εἰς τοὺς Διδασκάλους, τοὺς ἠθι-
κοὺς αὐτῶν πατέρας, καὶ μετ' ἀδελφικῆς συμπνοίας πρὸς ἄλ-
λήλους, ποδηγετούμενοι ἀπὸ τοὺς τῶν ἀνωτέρων τάξεων, καὶ
ἰδίως παρὰ τῶν τῆς Α'. τάξεως μαθητῶν, ἐκτελεσάντων τακτι-

κῶς τὸ ἔργον τῆς ὑψηγείας μετ' ἀμοιβαίας ὠφελείας ἐπὶ τῶν
ἐπαναλαμβανομένων μαθημάτων.

Εἰς τὴν τοιαύτην δὲ εὐχάριστον ὀπωσοῦν κατάστασιν τῶν
Σχολείων ἡμῶν τὰ μέγιστα συνετέλεσεν ἡ Σεβαστὴ ἡμῶν Ἐφο-
ρία, τακτικῶς ἐμφανιζομένη ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ἄλλοτε, καὶ ἐν
τῇ ἀναγνώσει τῶν κατὰ διμηνίαν ἀναγιγνωσκομένων Γενικῶν
Ἐλέγχων τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς, ἐπιμελείας καὶ τακτικῆς φοι-
τήσεως ἑκάστου τῶν μαθητῶν τῆς Ἑλλ. Σχολῆς, καὶ διὰ πατρι-
κῶν νοθεσιῶν ἀναμιμνήσκουσα τοῖς πᾶσι τὰ καθήκοντα καὶ τὸ
ἀληθῶς ἐννοούμενον συμφέρον αὐτῶν. Ὅθεν καθῆκον ἱερὸν ἐκ-
πληρῶ, προσφέρων Αὐτῇ τὴν βαθειάνεὐγνωμοσύνην τῆς Σχολῆς,
ὅτι οὐ μόνον μετὰ ζήλου καὶ ἀόκνως ἠγωνίσθη εἰς συντήρησιν
αὐτῆς, καὶ κατὰ τὰς δεινὰς ἐκείνας ἡμέρας τῆς δοκιμασίας συ-
νερχομένη μετ' αὐταπαρνήσεως, καὶ μεριμνώσα ὑπὲρ τῆς ἐξοι-
κονομήσεως τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ
ἑκάστοτε πολυειδῶς συνέπραξεν εἰς τὴν ὁμαλὴν πορείαν τῶν
σχολικῶν ἐργασιῶν, πάντα δεύτερα τιθεμένη τοῦ κοινοῦ συμ-
φέροντος, καὶ μόνην τῆς Σχολῆς τὴν εὐημερίαν ἐπιδιώκουσα.

Τὸν αὐτὸν φόρον εὐγνωμοσύνης προσφέρει ἡ Σχολὴ καὶ πρὸς
τὰς Εὐγενεστάτας Κυρίας, τὰ Ἐκτελεστικά Μέλη τῆς ἐνταῦθα
Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, ὅτι καθ' ἣν ἀπὸ τῆς
πρώτης ἡμέρας τῆς συστάσεως τῆς Ἀδελφότητος ἔδειξαν μη-
τρικὴν στοργὴν πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς μαθητάς τῆς Σχολῆς, ἀδια-
κρίτως ἡλικίας, τάξεως καὶ Ἑνορίας, καὶ ἐφέτος ἐπεδαψίλευσαν
τὰ ἐλέη αὐτῶν εἰς τοὺς ἀπόρους ἡμῶν μαθητάς, εἰς 120 μὲν
ἐξ αὐτῶν διανείμασαι ὑποδήματα, ὡς καὶ τῷ θυρωρῷ, 75 δὲ
τοὺς ἐνδεεστέρους, ἐνδύσασαι φιλοστόργως διὰ θερμῶν ἐνδυμά-
των. Αἱ δὲ εὐγενέσταται Κυρίαί Μίνα Α. Μπαλατζῆ καὶ Πο-
λυζένη Δ. Ν. Ταμβάκου διένειμαν εἰς τοὺς ἐπιμελεστέρους καὶ
χρηστοθηστέρους τῶν μαθητῶν βιβλιάρια ἐκ τῶν πρὸς βρά-
βευσιν τῶν μαθητῶν ὠρισμένων, συνοδεύσασαι αὐτὰ μετὰ μη-
τρικῶν νοθεσιῶν, καὶ διεγείρασαι τὸ φιλότιμον ὄλων. Τὴν εὐ-
γενῆ ταύτην συμπάθειαν τῶν Ἐκτελεστικῶν Μελῶν τῆς Φιλο-
πτώχου ταύτης Ἀδελφότητος πρὸς τὴν Ἑνοριακὴν ἡμῶν Σχο-
λήν, καὶ τὴν περὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῆς ἀδιάλειπτον αὐτῶν
μέριμναν, τῆς ὁποίας τρανότατα δείγματα παρέχουσι κατ' ἔτος
τὰ Σεβαστὰ ταῦτα Μέλη τῆς Ἀδελφότητος, ἐπεκτείνοντα τὰ
ἐλέη αὐτῶν πρὸς τῇ σωματικῇ περιθάλψει τῶν ἀπόρων καὶ

ὄρφανῶν παίδων, ὧν φιλόστοργος μήτηρ θεόθεν ἐκλήθη ἡ Ἀδελφότης, καὶ εἰς τοῦ νοῦς αὐτῶν τὴν ἀνάπτυξιν καὶ εἰς τῶν ἠθῶν αὐτῶν τὴν μόρφωσιν, οὐκ ὀλίγους αὐτῶν διασώζοντα ἐν τοῖς Σχολείοις, ὡς ἐν τινι Κιβωτῷ, ἀπὸ τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς, καὶ διὰ τῆς συνδικαιτήσεως μετ' ἐτέρων εὐπορωτέρων παίδων ἐντιμότερου βίου πόθον καὶ κλίσιν εἰς τὸ ἀγαθὸν ἐμπνέοντα αὐτοῖς, καὶ ψυχῇ τε καὶ σώματι εὐεργετοῦντα αὐτούς, τὴν κοινωφελεστάτην ταύτην λέγω συμπάθειαν τῶν ἀξιοσεβάστων τούτων Κυριῶν ἀδυνατοῦσα νὰ ἐξυμνήσῃ ἐπαξίως ἡ Σχολή, εὐχεται τῷ Προστάτῃ τῶν ὄρφανῶν καὶ χηρῶν καὶ Θεῷ πάσης παρακλήσεως, ἵνα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν σώων καὶ ἀκαμίαν διατηρήσῃ τὴν Φιλόπτωχον ταύτην Ἀδελφότητα, τὴν καλλίγονον ταύτην μητέρα τῶν ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ τοσοῦτων ὁμωνύμων Ἀδελφοτήτων, τὰ δὲ Ἐκτελεστικά καὶ συναπαρτιζόντα Αὐτὴν Μέλη, καὶ πάντας τοὺς συντρέχοντας εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῆς πλουσιοπαρόχως ἀνταμείψῃ ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Προσωπικὸν τῶν Διδασκάλων.

Ἰκαναὶ μεταβολαὶ ἐπηνέχθησαν κατὰ τὴν χειμερινὴν ταύτην ἐξαμηνίαν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Διδασκάλων, αἱ μὲν ἔνεκα τῆς ἐπιδημίας, αἱ δὲ ἐξ ἄλλων ἀναποφεύκτων αἰτιῶν. Καὶ πρῶτον εἰς τὸ Ἀλληλοδιδασκικόν, τὸν Κ. Α. Σαμβᾶν ἀσθενοῦντα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἀποστείλαντα τὴν παραίτησίν του διεδέχθη ὁ Κ. Κ. Κοσμίδης, πρό τινων δὲ ἡμερῶν ἀνεπληρώθη ἡ θέσις τοῦ Κ. Ν. Ψάρα παραιτηθέντος ἐπὶ λόγῳ ἀσθενείας. Εἰς δὲ τὸ Ἑλληνικόν, προσκληθέντος τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Κ. Γ. Γρηγορᾶ εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολήν, προσελήφθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἱεροκῆρυξ Κ. Ἀμβρόσιος. Προσέτι ἡ Σχολὴ ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ στερηθῇ ἀπὸ Σεπτεμβρίου καὶ ἐξῆς τῆς διδασκαλίας τοῦ γνωστοῦ τῶν Ὄθωμανικῶν διδασκάλου Κ. Κ. Φωτιάδου, διδάσκοντος ἐν αὐτῇ μετὰ ζήλου τὰ Ὄθωμανικά ἀπὸ τῆς πρώτης ἐν τῷ προγράμματι εἰσαγωγῆς τῆς γλώσσης ταύτης, νὰ στερηθῇ δὲ καὶ τὸν αἰωνίαν μνήμης ἄξιον, ἀκάματον Διδάσκαλον τῶν Γαλλικῶν Κ. Νεβου, πάσχοντα ἐπὶ μῆνας, ἐσχάτως δὲ ἀποδιδάσκοντα. Τὴν στέρησιν ταύτην βαρέως συνηθάνθη ἡ Σχολή, καθότι στερουμένη τοῦ μακαρίτου ἐσπερεῖτο μεθοδικῶς καὶ φερεπόνου διδασκάλου, οἷον σπανίως νητύχησε

ν' ἀποκτήσῃ ἡ ἔδρα τῆς Γαλλικῆς' μόλις δ' ἐσχάτως ἐπέτυχεν ἡ Σχολὴ νὰ εὕρῃ ἄξιον διάδοχον αὐτοῦ τὸν Κύριον Μαρκελλίνον, γνωστὸν διὰ τε τὰς πολυειδεῖς γνώσεις καὶ τὴν ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ ἱκανότητα καὶ ἀκριβείαν αὐτοῦ.

Ἀλληλοδιδασκικά.

Οὔτε ἡ ἡμέρα, οὔτε ἡ ὥρα εἶναι κατάλληλος, ἵνα εἰπώμεν πλείονα ἐν γένει περὶ τῶν Ἀλληλοδιδασκικῶν Σχολείων, θεωρουμένων, ὡς μὴ ὄφειλε, μικροῦ λόγου ἀξίων, διότι μικροὶ εἰσιν οἱ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενοι, ἐνῶ τὴν πρώτην ἔδει νὰ καθέξωσι βαθμίδα εἰς τὰς περὶ ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας σκέψεις ἡμῶν. Περιοριζόμενοι λοιπὸν εἰς τὰ τῆς Σχολῆς ἀναγγέλλομεν εἰς τὴν Σ. Ὁμήγυριν, ὅτι τὰ Ἀλληλοδιδασκικά ἡμῶν, ἀριθμοῦντα, τὸ μὲν ἐνταῦθα 310 μαθητᾶς, ἐξ ὧν τοὺς 220 παρόντας, τὸ δὲ κατὰ τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον 180, παρόντας δὲ 430, ἐξεπλήρωσαν καὶ αὐτὰ κατὰ τὸ λῆγον τοῦτο ἔτος τὰ κεκανονισμένα ἔργα αὐτῶν, καὶ ἤδη ἔχουσι παρεσκευασμένους περὶ τοὺς 50 μαθητᾶς, ἵνα προβιβάσθωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικόν μετ' αὐστηρᾶς ὀπωσοῦν ἐξετάσεις' ὥστε προστιθεμένων τῶν τοῦ Ἀλληλοδιδασκικοῦ μαθητῶν τοῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ, τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὴν ἐνοριακὴν ἡμῶν Σχολὴν φοιτῶντων ἀνέβη εἰς 875, ἤτοι εἰς 425 πλείονας τῶν πέρυσιν.

Βιβλιοθήκη.

Προσφοράς εἰς τὴν Βιβλιοθήκην κατὰ τὸ λῆγον τοῦτο ἔτος ἔχομεν τὴν τοῦ Κ. Χρ. Παπαδοπούλου ἐξ ἐνὸς τόμου, τὴν τοῦ πρώην Ἐφόρου ἡμῶν Κ. Π. Λουτράρη ἀπὸ ἐξ ἀντιτύπων τῆς Φυσικῆς Προπαιδείας Α. Κωνσταντινίδου, τὴν τοῦ Κ. Α. Κουμαριανοῦ, τροφίμου τῆς ἡμετέρας Σχολῆς ἐξ ἐνὸς ἀντιτύπου τοῦ ἀξιολόγου Γαλλικοῦ συγγραμματος «Athènes par Ernest Breton», τὴν τοῦ ἐν Παρισίοις δημογενοῦς Κ. Μαρίνου Π. Βρετοῦ ἐξ 80 ἀντιτύπων τοῦ Χρονολογικοῦ Χαρτοφυλακίου τοῦ 1865, ἵνα διανεμηθῶσι πρὸς τοὺς ἐπιμελεστέρους καὶ χρησιμοθεστέρους τῶν μαθητῶν, καὶ ἐξ ἐνὸς ἀντιτύπου τοῦ Ἐθνικοῦ αὐτοῦ Ἡμερολογίου τοῦ 1866, καὶ τὴν τοῦ Σχολάρχου τῆς Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῆς Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Εὐ. Κλεοβούλου, τὴν κατὰ τὸ 1865 λογοδοσίαν ἐαυτοῦ. Ἡ δὲ εὐγενεστάτη Κυρία Λουκία Στεφάνου Καραθεοδωρῆ ἐξακολουθεῖ

προσφέρουσα τὰ τοῦ τρέχοντος ἔτους φυλλάδιον τῆς Ν. Πανδώρας. Πρὸς οὓς πάντας ἐκφράζουσα τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς ἡ Σχολὴ, εὐχεται, ἵνα τὸ εὐγενὲς παράδειγμα αὐτῶν εὕρη πλείονας μιμητὰς πρὸς πλουτισμὸν τῆς Βιβλιοθήκης, τῆς καὶ ἤδη οὐκ εὐκαταφρόνητον ἀριθμὸν χρησίμων συγγραμμάτων ἐχούσης.

Κληροδοτήματα.

Ἐνθυμείται βεβαίως ἡ Σεβαστὴ Ὁμήγουρις, ὅτι κατ' ἔτος ἐκ τῶν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην προσφορᾶν λαμβάνουσα τὸ ἐνδόσιμον ἡ Σχολὴ πῦχτο, ἵνα «τὴν προσφορὰν τῶν βιβλίων διαδέχωνται καὶ κληροδοτημάτων προσφοραί, ἀπολύτως ἀναγκαῖαι καταστάσαι πρὸς συντήρησιν αὐτῆς, τοῦ μόνου καταφυγίου τῆς πρὸς τὴν παιδείαν ὀργῶσης ἀπόρου νεότητος ἐν τῇ πολυπληθεῖ ταύτῃ Κοινοῦ καὶ ἐστίας τῆς ἐν ὀρθοδόξῳ πίσει καὶ ὑγιοῦς διδασκαλίας» (ἰδ. Ἐκθεσιν τοῦ 1864 σελ. 13), αἱ δὲ κατὰ καιροὺς Ἐφοραὶ οὐ μόνον ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ καὶ διὰ γράμματος ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνωσθέντος (Πρακτ. Τόμ. Γ'. σελ. 35—36 καὶ σελ. 96.) οὐχ ἅπαξ ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν, ἵνα καθὼς ἐν ταῖς ἐξω ἐπαρχίαις, οὕτω καὶ ἐν ταῖς ἡμετέραις Κοινοῦτησιν εἰσαχθῆ τὸ θεᾶρεστον ἔθιμον τοῦ νὰ ἐνθυμῶνται οἱ ἐκ τοῦ προσκαιροῦ τούτου βίου εἰς αἰώνιον μεταβαίνοντες καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, ὥστε βαθμηδὸν νὰ προικισθῶσι ταῦτα καὶ δι' ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, καὶ σταθεροὺς ἀποκτήσαντα πόρους ν' ἀπαλλαγθῶσι τῆς ἐπισηφαλοῦς ταύτης θέσεως, τοῦ νὰ συντηρῶνται διὰ προαιρετικῆς συνεισφορᾶς. Καὶ ὅμως οἱ ἔνθερμοι οὗτοι πόθοι πάντων ἡμῶν ἔμενον πάντοτε εὐχαί, ἡ δὲ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1864 γενναῖα προσφορὰ τῆς εὐγενεστάτης Κυρίας Βιεροῦ Μ. Σκυλίτση ἐκ 40 ὀθωμ. λιρῶν εἰς μνήμην τοῦ μακαρίτου συζύγου αὐτῆς ἔμενε πρώτη καὶ μόνη ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ταμείου τῆς Σχολῆς. Ἐσχάτως ὅμως ἡ Ἐφορὰ μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως εἶδε πραγματοποιουμένους τοὺς διαπύρους πόθους αὐτῆς, λαβοῦσα τρεῖς ἀλλεπαλλήλους προσφορὰς ἐκ κληροδοτημάτων προερχομένας. Καὶ πρώτη ἡ ἐν Τεργέστη εὐγενεστάτη Κυρία Φαννὴ Ματθαίου Ροδοκανάκη, θυγάτηρ τοῦ μακαρίτου Ἐμμανουὴλ Φραγκιάδου ἀπέστειλε διὰ τοῦ ἀξιοτίμου Κ. Δ. Ν. Ταμβάκου 15 λίρας ὀθωμ. πρὸς χρῆσιν τῆς Σχολῆς ἡ δὲ Ἐφορὰ ἔσπευσε

νὰ ἐκφράσῃ αὐτῇ τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς δι' ἰδιαιτέρου γράμματος. Ταύτην διεδέχθη προσφορὰ γενναιοτέρα καὶ μοναδικὴ ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε Πρακτικοῖς τῆς Σχολῆς, ἡ τῆς ἀξιοσεβάστου Κυρίας Βιεροῦ Κωζῆ Ἀγγελάστου προσενεγκούσης εἰς αἰωνίαν μνήμην τοῦ μακαρίτου συζύγου αὐτῆς λίρας ὀθωμ. 150 εἰς τὴν ἐνοριακὴν ἡμῶν ταύτην Σχολὴν. Ἡ Ἐφορὰ μὴ θεωροῦσα ἐπαρκῆ ὅσα συνήθως μεταχειρίζεται μέσα εἰς ἔνδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῆς, τὴν ἀποσολὴν δηλονότι εὐχαριστηρίου ἀπλῶς γράμματος, ἐνέκρινε νὰ διαφυλάξῃ ἀτίδιον τὴν μνήμην τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀγαθοῦ ἐκείνου ἐνορίτου ἡμῶν, ὀνομάζουσα αὐτὸν πρῶτον εὐεργέτην τῆς Σχολῆς, καὶ τὸ πάσης τιμῆς ἄξιον ὄνομα αὐτοῦ νὰ καταγράψῃ χρυσοῖς γράμμασι ἐν ἐπὶ τούτῳ Πίνακι, ἀναρτηθησομένῳ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Σχολῆς, κατ' ἔτος δὲ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Σχολῆς, τῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, μνημονεύῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ λειτουργίᾳ ταῦτα δὲ πάντα δικαιοῦσε καὶ τῇ εὐγενεστάτῃ συζύγῳ τοῦ μακαρίτου ἐν τῷ πρὸς αὐτὴν εὐχαριστηρίῳ αὐτῆς γράμματι. Ἴνα δ' ἀποφύγῃ πᾶσαν προσωποληψίαν ἐκύρωσε Πράξιν, δι' ἧς ὄρισεν, ἵνα τοῦ λοιποῦ εὐεργεταί τῆς Σχολῆς ὀνομάζωνται, καὶ ἀναγράφωνται ἐπὶ τοῦ Πίνακος, πάντες ὅσοι ἤθελον προσφέρει τὸ αὐτὸ ἢ καὶ ἀνώτερον ποσόν, καὶ ὡς τοιοῦτοι νὰ μνημονεύωνται ἐν πάσαις ταῖς τελεταῖς τῆς Σχολῆς. Μόλις δ' εἶχεν ἀποφασίσει ταῦτα ἡ Ἐφορὰ, ὅτε λαμβάνει πρὸ δύο ἡμερῶν καὶ ἕτερον κληροδοτήμα παρὰ τῶν εὐγενεστάτων ΚΚ. Ἰωάννου καὶ Νικολάου Κρικτόζου, προσφερόντων εἰς τὴν Σχολὴν κατὰ παραγγελίαν τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτῶν Βασιλείου Κρικτόζου λίρας ὀθ. 50 ἡ Ἐφορὰ ἀσμένως παραδεξαμένη καὶ τὴν εὐγενῆ ταύτην προσφορὰν ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην τοῖς φιλομούσις τούτοις Κυρίοις δι' ἐπισήμου εὐχαριστηρίου γράμματος. Εἶθε τὸ ἤδη ἐπ' αἰσίοις ἀρξάμενον τοῦτο ἔθιμον πλείστους ὅσους εὐροὶ τοὺς ἐκτελεσὰς αὐτοῦ, καὶ οἱ εὐποροὶ ἡμῶν, ὅπως ζῶντες, οὕτω καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ τοῦ βίου αὐτῶν, ἐξ ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι πολλῶν ἀγαθῶν μερίδα τινὰ ν' ἀφιερῶσιν καὶ εἰς τὰ θρησκευτικὰ, φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν καταστήματα καὶ τότε ἄς ἡμεθα βέβαιοι, ὅτι ἐποχὴ εὐημερίας θέλει λάμψῃ ἐν γένει εἰς τὰ κοινωφελῆ ἡμῶν καταστήματα, καὶ θέλομεν ἀποπλύνει τὸν μῶμον, ὅτι μεταξὺ τῶν διαφόρων ἔθνευ-

κοτήτων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τὰ ἡμέτερα κατ' ἐξο-
χὴν πάσχουσι τὰς μεγαλειτέρας δυσχερείας εἰς τὴν συντήρη-
σιν αὐτῶν, ἐνῶ τὸ ἔθνος ἡμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, εὐμοιρεῖ
βαθυπλούτων ὁμογενῶν, οὔτε φιλογενεῖας, οὔτε πατριωτισμοῦ
στερουμένων, καθὼς ἐν πάτῃ δυσχερεῖ περιπτώσει καὶ ἔργῳ
τὸ ἀπέδειξεν.

Ἐν τέλει τοῦ περὶ κληροδοτημάτων λόγου ἡ Σχολὴ κατὰ κα-
θῆκον ἰσὺν ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς καὶ τοῖς φιλογε-
νεστάτοις Κ. Κ. ἐνορίταις τε καὶ μὴ, οἵτινες κατ' ἔτος προθύμως
καὶ τακτικῶς συνεισφέρουσιν εἰς συντήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν
τούτων καταστημάτων, ἐν οἷς περὶ τοὺς 900, ὡς εἶδομεν, παῖ-
δες Ὁμογενῶν, οἱ πλείστοι ἄποροι καὶ τῆς ἐσχάτης ἐνδεΐας ἀ-
νατρέφονται ἐν φόβῳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου διὰ τῆς αὐτῆς ἐλευ-
θερίου ἀγωγῆς, δι' ἧς καὶ τὰ τῶν εὐπορούντων τέκνα, χάρις τῇ
ἐτησίᾳ συνδρομῇ τῶν φιλομούσων Ὁμογενῶν. Τὰς αὐτὰς εὐ-
χαριστίας ἐκφράζουσα ἡ Σχολὴ καὶ εἰς τοὺς εὐπορούντας γο-
νεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν, ὅτι πληροφορηθέντες τὰς οἰ-
κονομικὰς δυσχερείας τῆς Σχολῆς, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδημίας ἰδίως,
προθύμως συνεισέφερον ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν, εὐχεται νὰ
μὴ ἔλθῃ εἰς ἀνάγκας, τοιαῦτα ἔκτακτα προκαλοῦσας μέτρα εἰς
συντήρησιν αὐτῆς.

Τοιαύτη ὑπῆρξε, Σεβαστὴ Ὁμήγυρις, καὶ ἡ κατὰ τὸ ἔτος
τοῦτο κατάστασις τῆς τῶν Ἀβρένων Σχολῆς τῆς ἐνορίας ἡμῶν,
ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς φιλομούσου Κυβερνήσεως, πατρικῶς κηδο-
μένης ὑπὲρ τῆς εὐημερίας πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑπηκόων
Αὐτῇ λαῶν. Προσφέρων δὲ τὸν βαθύτατον φόρον εὐγνωμοσύνης
τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἱεράρχῃ Ἀγίῳ Νικομηδείᾳς ὡς προεδρεύ-
σαντι τῆς εὐγενοῦς ταύτης Ὁμηγύρεως, ἐξαιτούμαι τὰς θεοπει-
θεῖς αὐτοῦ εὐχὰς ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἡμῶν τούτων κατα-
στημάτων, ὡς καὶ ἐπὶ πάντων τῶν τοῦ Γένους ἡμῶν Ἐκπαι-
δευτηρίων, καὶ ἐπὶ τῶν ὀπωσδὴποτε συντελούντων εἰς εὐημε-
ρίαν καὶ συντήρησιν αὐτῶν.

Ἐν Σταυροδρομίῳ, τῇ 23 Ἰανουαρίου 1866.

Ὁ Σχολάρχης
Γ. ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

Προσλαλιὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐφόρων Κυρίου Ἀλ. Καραθεο-
δωρῆ κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων τῇ 30 Ἰα-
νουαρίου 1866.

Σεβασμιωτάτε Ἱεράρχα,

Φιλόμουσος καὶ φιλογενὴς Ὁμήγυρις!

Ἡ σήμερον τελουμένη πανήγυρις ἐπὶ τῇ διανομῇ τῶν βρα-
βείων ἐπισφραγίζει τὰς δεκαήμερους ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς
ἡμῶν. Τὰ προκείμενα βραβεῖα, μαρτύρια τῆς εἰς τὸ παρελθὸν
ἐπιδόσεως, διεγερτήρια δὲ καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον φιλοτιμίας
τῶν νέων μαθητῶν, εἰσὶ πρὸς τοῦτοις ἀποδείξεις τραναὶ τῶν
καὶ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐξάμηνον παρὰ τῶν διδασκάλων κα-
ταβληθεισῶν προσπαθειῶν. Ὅποια ἐγένοντο αὐταί, καὶ γενι-
κώτερον, ὅποια τις ὑπῆρξεν ἢ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους πο-
ρεία τῆς Σχολῆς, ταῦτα πάντα ἐξέθετο μετὰ πλειίστης εὐκρι-
νείας καὶ ἀκριβείας ὁ Κ. Σχολάρχης ἐν τῇ κατὰ τὴν ἑναρξιν
τῶν ἐξετάσεων ἐκφωνηθείσῃ προσλαλιᾷ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ὅμως ἡ συνήθεια ἀπαιτεῖ, ἵνα καὶ τις τῶν Ἐφόρων λάβῃ
σήμερον τὸν λόγον, ὅπως (τούλάχιστον αὐτως ἐξηγῶ τὴν συνή-
θειαν ταύτην), εὐχαριστήσῃ, καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ πρώτου σώ-
ματος τῆς Σχολῆς ἐπαινήσῃ τοὺς συνδρομητὰς καὶ προστάτας
αὐτῆς. Σπανίως ἢ ἐκφρασις τῶν εὐχαριστιῶν τούτων ὑπῆρξε
ζωηροτέρα, ἀφ' ὅ,τι εἶναι σήμερον. Μὲ ὅλας τὰς δυσχερείας, τὰς
ἐκ τῆς ἐπισκηψάσης νόσου προσελθούσας, χάρις εἰς τὰς γενναίας
συνδρομὰς, χάρις εἰς τὰς προσπαθείας τῶν παντὸς ἐπαίνου
ἀξίων Κυριῶν τῆς ἐνταῦθα Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, χάρις
εἰς τὰ φιλογενῆ κληροδοτήματα, τὰ ὅποια προλαβόντως ἀπη-
ρίθμησεν ὁ Κ. Σχολάρχης, ἡ Σχολὴ οὐχὶ μόνον ἐξωκονόμησε
τὰς καθημερινὰς αὐτῆς ἀνάγκας, ἀλλ' ἐπιχειρεῖ ἤδη, ἐκ τοῦ
περισσέυματος τρόπον τινά, νὰ ἀνεγείρῃ παράρτημά τι εἰς τὸ
νῦν ὑπάρχον οἰκοδόμημα, ὅπως ἐπαρκέσῃ εἰς τὸν ὁσημέρην
αὐξῶντα ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν αὐτῆς.

Ἡ αὐξήσει αὐτὴ εἶναι, Κύριοι, σύμπτωμα σπουδαῖον, ἀποδεικνύει τὴν πρὸς τὴν παιδείαν τάσιν τοῦ Γένους ἡμῶν, τὴν σημαντικότητα, τὴν ὁποῖαν πρέπει ἐπομένως ν' ἀποδίδωμεν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν καταστήματα, μοι παρέχει δὲ τὴν ἀφορμὴν, ἵνα ὠφελούμενος τῆς εὐκαιρίας, ἐπιχειρήσω νὰ ἐκθέσω ἐπὶ τοῦ ἀξίου λόγου τούτου θέματος σκέψεις τινάς.

Γενικὴ κραυγὴ ὑπάρχει, ὅτι τὰ καταστήματά μας, ἐννοῶ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει, στεροῦνται πόρων σταθερῶν. Ὁ δὲ περυσινὸς λόγος τοῦ συνεφόρου ἐξοχωτάτου ἱατροῦ Κυρίου Ξενοφάντος Ζωγράφου, εὐγλωττος ἐκφρασίς ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ, παρέστησεν ἰκανῶς ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ περιβάλλῳ, ὅπου σον ἀροσφαλῆς ἡ θέσις τῶν καταστημάτων τούτων, ἐξαρτωμένων ὀλοσχερῶς ἀπὸ προαιρετικῆς συνδρομᾶς ὅπου δὲ δύσκολος δὲ καὶ ἐπίπονος ἡ ἀποστολὴ τῶν ἑφόρων, ἀναγκαζομένων νὰ ἀναθαινοκαταβαίνωσι κλίμακας ξένας αἰτήσαντες. Αἴτιον τῆς καταστάσεως ταύτης ὑπέδειξεν ὁ Κ. Ζωγράφος τὴν ἑλλειψίν τῆς θερμῆς ἐκείνης φιλογενείας, ἣτις ἐφλεγεν ἄλλοτε τὰς καρδίαις τῶν αἰοιδίμων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους. « Ποῦ εἶσθε, ἀνέκραξε, Μουρουζῆσι, Ἰωνῆσι καὶ Σεῖ; ἀγλαὰ τῆς Ἠπειροῦ τέσσα Μπαλάνοι, Καπλάνοι, Ζωσιμάδοι. . . Δὲν ἐπανέρχεσθε πλέον; ἡ καλλίγονος ἐκείνη γῆ, ἡ γεννήσασα Ἰμάς ἔμεινε στείρα καὶ ἄγονος πρὸς ἀπόγνωσιν ἡμῶν τῶν μεταγενεστέρων; » Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ξ. Ζωγράφου συνεχίσθησαν καὶ ἐμέ, ὡς καὶ τοὺς ἄλλους ἄλλ' ὁμως οὐδόπως συμφωνῶ ὡς πρὸς τὸ συμπέρασμα του. Θεωρῶ ἀπ' ἐναντίας, Κύριοι, ὅτι ἐὰν λάβωμεν ὡς γνώμονα τῆς φιλογενείας τὰς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων χρηματικὰς θυσίας, θέλομεν εὐρεῖ ἡμᾶς αὐτοὺς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, τὴν σημερινὴν κοινωνίαν ἐν συνόλῳ λαμβανομένην οὐδαμῶς στερομένην τοῦ κυριωτάτου τούτου προσόντος παντὸς πεπολιτισμένου ἀνθρώπου, τῆς φιλογενείας. Ἐν πρώτοις εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὅσαι Σχολαὶ ὑπῆρχον ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διετηρήθησαν, καὶ ὅτι μάλιστα καὶ ἕτεραι νέαι ἀνηγέρθησαν εἰς τὰς τελευταίας ταύτας ἀνήκει καὶ ἡ Σχολὴ αὕτη, ἐν ἣ εὐρισκόμεθα, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ὑπαρξίς δὲν ἀνατρέχει ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτη. Ἀλλὰ καὶ μήπως ὅσαι Σχολαὶ ὑπῆρχον τότε, διατηροῦνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον; Λάβωμεν ἐν παράδειγμα' ἡ Σχολὴ τοῦ Νεοχωρίου συνέστη πρὸ ἑκατὸν χρόνων ἐπιμελεῖται τοῦ αἰοιδίμου

Πατριάρχου Σαμουήλ. Πρὸς διατήρησιν αὐτῆς, καθὼς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν σωζομένων κωδίκων, ἐδαπανῶντο τότε κατ' ἔτος 250 γρ., συμπεριλαμβανομένων ἀφ' ἐνὸς μὲν μεταξὺ τῶν ἐξόδων τοῦ τε ἐνοικίου τῆς Σχολῆς, καὶ τοῦ χαρτζίου τοῦ διδασκάλου, ἀφ' ἑτέρου δὲ μεταξὺ τῶν εἰσοδημάτων, τῶν βοθητικῶν τὰς ὁποίας αὐθένται τινὲς ἐχορήγουν διὰ τῶν λεγομένων χρυσοβούλλων τοῦ ἐλέους. Τὴν σήμερον ἡ συνοικία αὕτη διατηρεῖ τρία Σχολεῖα, ἀλληλοδιδασκτικόν, Ἑλληνικὸν τῶν ἀρρένων καὶ Παρθενωγαγειὸν τὰ Σχολεῖα ταῦτα ἔχουσι κτίριον ἴδιον, ὥστε ἐνοικίον δὲν πληρώνεται, τὸ δὲ ἀλληλοδιδασκτικὸν ἔχει καὶ εἰσοδήματα ἴδια, χάρις εἰς τὴν γενναιότητα τοῦ μακαρίτου Κ. Ἰωνίδου τοῦ Ἰπλικτζῆ. Ὅπως ἴσως δὲν δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ εἰς ὀλιγώτερον τῶν 66,000 γρ. τὰς κατ' ἔτος πρὸς διατήρησιν τῶν καταστημάτων τούτων ἐξειδικιασμένας δαπάνας ὅ ἐστιν ἡ συνοικία αὕτη ἐξοδεύει 264 φεράς, ὅτι ἐξώδευε πρὸ 400 χρόνων. Τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν περίπου δίδει ἡ παραβολὴ τῶν σημερινῶν ἐξόδων τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς πρὸς τὰ ἄλλοτε γινόμενα. — Ἀλλὰ πρὸς τί αἱ παραβολαὶ αὗται; τὴν σήμερον τὸ κοινὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καταβάλλει πρὸς διατήρησιν τῶν Σχολείων αὐτοῦ ποσόν, ὅπερ εὐκόλως καὶ ἀσφαλῶς δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν ὡς ἀναβαίνον εἰς 2,000,000 κατ' ἔτος. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητον πρὸ πάντων, ὅταν, ἀφήνοντες τὰς συγκρίσεις πρὸς τὰ γινόμενα παρ' ἄλλοις μεγάλοις καὶ ἰσχυροῖς λαοῖς, λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν σχετικῶς περιορισμένον σκοπόν, ὃν προτίθενται τὰ καταστήματά μας. Πόθεν ὁμως ἡ γενικὴ χρηματικὴ καχεξία τῶν Σχολῶν τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης; Τούτου δύο βλέπω τὰς κυρίας αἰτίας.

Ἡ πρώτη αἰτία εἶναι ἡ ἑλλείψις προϋπολογισμοῦ. Αἱ Σχολαὶ ἀφίνονται ἐμπειστικῶς εἰς τὴν φιλογενείαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν τῶν διοριζομένων ἑφοριῶν. Ἀλλ' ἡ φιλοτιμία καὶ ἡ φιλογενεία τῶν ἑφοριῶν, ἐννοούμεναι ὡς συνήθως, ὠθοῦσι πάντοτε αὐτὰς εἰς τὰ πρόσω ὀυδέποτε δὲ ἐπιτρέπουσιν εἰς αὐτὰς νὰ πραγματοποιήσωσιν οἰκονομίαν τινά. Ὅταν δὲν ὑποπίπτωσιν εἰς χρεθ, αἱ ἑφορίαι ἐξοδεύουσιν ὅλον τὸ εἰσοδήμα τῶν ἐξωδύσασκεν ὅσα συνήξαμεν, λέγουσι τότε οἱ ἑφοροὶ, οἱ μεθ' ἡμᾶς ἂς πράξωσιν ἐπίσης.

Ἡ φυσικωτάτη καὶ ἀναγκαιὰ συνέπεια τοῦ τρόπου τούτου

της διαχειρίσεως είναι τὸ νὰ μένωσιν ὅλα τὰ καταστήματά μας ἀπρoικίστα. Καὶ ἐν ᾧ ὅλοι αἰσθανόμεθα τὰ βλαβερά ἀποτελέσματα τῆς ἐλλείψεως σταθερῶν πόρων διὰ τὰ Σχολεῖά μας, δὲν κάμνομεν τίποτε διὰ νὰ παύσῃ τέλος ἡ κατάσταση αὐτή. Λέγω τίποτε, διότι δὲν λογίζομαι ὡς τι τὸ νὰ περιμένωμεν, ὅπως ἐπαλθῶν τις πλούσιος, ὡσπερ θεὸς ἐκ μηχανῆς, προσφέρῃ τὴν περιουσίαν του εἰς τὸν βωμὸν τῆς φιλογενεῖας. Τοιαῦτα παραδείγματα παρέχει ἡ ἱστορία τοῦ Γένους μας, ἀλλ' ὡς ἐξαιρέσεις. Τὸ χεῖναι ἐπὶ ἀλλοτρίαις περιουσίαις, ἀκόμη καὶ ἀνπρόκῃται ὑπὲρ κοινῆς τινος καλοῦ, εἶναι ἐπίφογον. Ἐὰν θέλῃ ὁ δαῖνα ἢ ὁ δεινα, καλῶς πλουτῶν, νὰ βοηθήσῃ τὸ Γένος διὰ χρηματικῶν θυσιῶν, ὁ τοιοῦτος εἶναι βεβαίως μυρίων ὄσων ἐπαίτων ἄξιος· ἀλλὰ τοιαύτας θυσίας δὲν δυνάμεθα ν' ἀπειτήσωμεν. Ἐν τούτοις τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι καὶ τὸ νὰ φράνηται τὸ ἔθνος κρεμᾶμενον ἀπὸ τὴν κλῆν ἢ κακὴν διάθεσιν ἐλιγίστων τινῶν ἀτόμων εἶναι ταπεινωτικὸν διὰ τὴν φιλοτιμίαν μας, εἶναι καὶ ἀσυμβίβαστον μετὰ τὰ δημοκρατικά μας ἦθη. Τὸ ἀπόφθεγμα « ἕκαστος δημιουργὸς τῆς ἑαυτοῦ τύχης » ἀληθεύει πρὸ πάντων διὰ τὰ ἔθνη· ἡ παιδεία εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης εἰς τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον, ὅσον καὶ ἡ ὕλική τροφή· πρέπει ἐπομένως νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ θεῖα Πρόνοια ἐχορήγησεν εἰς ἕνα ἕκαστον τὰ μέσα τῆς διανοητικῆς καὶ ὕλικῆς αὐτοῦ συντηρήσεως. Αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς παιδείας; ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἡ θέλησις, καὶ ἡ ἀνάγκη αὕτη θέλει θεραπευθῆ. Πλὴν πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ἀπλὴ ἐπιθυμία, χρειάζεται θέλησις.

Θέλουμε νὰ προικίσωμεν τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν καταστήματα μετὰ τακτικῶν πόρων; Ἀφίνοντες εἰς τοὺς πλουσίους τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἐκτάκτων προσφορῶν, ἃς προσπαθήσωμεν διὰ τῆς ἀπὸ κοινῆς συμπράξεως ν' ἀντικαταστήσωμεν τὴν τύχην διὰ τῆς προβλεπτικότητος, καὶ τὰ ἐκτακτὰ δωρήματα διὰ τῆς τακτικῆς αὐξήσεως τῶν πόρων. Ἀρά γε ἡ σύστασις ἀποθεματικῆς τινος κεφαλαίου εἶναι τόσῳ δυσχερὲς πρᾶγμα; Ἐὰν μία Σχολὴ ἀντὶ 100, ἅτινα ἐξοδεύει σήμερον, ποριζομένη αὐτὰ ὅπωςδῆποτε, ἐξοδεύῃ 98, βεβαίως τὸ τοιοῦτον δὲν θέλει ἐπιφέρει οὐσιώδη διαστροφὴν διὰ τὸ πλεόν, καὶ ὁμῶς δύναται νὰ παρέξῃ εἰς τὸ μέλλον ὠφέλειαν ἀκαταλόγιστον. Οἱ πλείους τῶν ἐνταῦθα παρόντων γνωρίζουσι τὴν θαυμάσιον δύναμιν τοῦ συνθέτου τόκου· ἐπιτραπέϊω μοι ἐν τούτοις ν' ἀναφέρω ἀριθ-

μοὺς τινάς. Ἐὰν θέσῃ τις ἀνὰ μίαν λίραν κατ' ἔτος εἰς σύνθετον τόκον,

Ἐντὸς 30 ἐτῶν,	πρὸς 4 ο/ο	θέλει ἔχει	56,08
»	5 »	»	66,43
»	6 »	»	79
»	8 »	»	122
»	10 »	»	181
Ἐντὸς 40 ἐτῶν,	»	4 »	95,02
»	5 »	»	120,79
»	6 »	»	154,76
»	8 »	»	280
»	10 »	»	487
Ἐντὸς 50 ἐτῶν,	»	4 »	152,66
»	5 »	»	209,34
»	6 »	»	290,33
»	8 »	»	620
»	10 »	»	1280

καὶ οὕτω καθεξῆς.

Πολλαπλασιάσατε τὰ ποσὰ ταῦτα μετὰ τοὺς ἀριθμοὺς 20 καὶ 30 ἢ 40, καὶ θέλετε εὐρεῖ τὸ ποσόν, ὅπερ θέλει παραχθῆ, ἐὰν μία Σχολή, ἢ ἐν φιλανθρωπικὸν κατάστημα καταθέτῃ κατ' ἔτος 20, ἢ 30, ἢ 40 λίρας εἰς σύνθετον τόκον. . . Τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.

Εἶναι βμολογούμενον, Κύριοι, ὅτι καὶ ἡ ἀξία τῆς γῆς προβαίνει πάντοτε αὐξουσα ἀναλόγως τοῦ συνθέτου τόκου, ἀλλὰ προκειμένου περὶ μικρῶν ποσῶν, οἳ εἰσιν ἐκεῖνα, ἅτινα δύνανται νὰ διαθέτωσι τὰ καταστήματα ἡμῶν ἐτησίως, ἀγορὰ ἀκινήτων δὲν φαίνεται δυνατὴ· δὲν θέλω δὲ νὰ ὀμιλήσω ἐδῶ περὶ τῶν ἄλλων προσκομμάτων, ἅτινα παρεμβάλλει εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀποταμίευσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἢ καταστάσεως τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας ἐπὶ ἀκινήτων, χορηγούντος πλείστας ἀφορμὰς καταχρήσεως πρὸς βλάβην τῆς ἰδιοκτησίας τῶν δημοσίων ἡμῶν καταστημάτων, ὡς οἶδασιν οἱ εἰδότες.

Καὶ ναὶ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ἀπαιτούμενον διὰ νὰ κερποφορήσῃ τὸ σύστημα τοῦ ἀποθεματικοῦ ταμείου, ὅπερ συνιστῶ, εἶναι τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἔτη· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι τοιοῦτον χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι ἐκ-

τακτόν τι, όταν ὁ λόγος ἦναι περὶ δημοσίων καθιδρυμάτων. Μὴ μετρώμεν τὸν βίον αὐτῶν μὲ τὸν βραχὺν πῆχυν τοῦ ἡμετέρου προσωπικοῦ βίου, μηδὲ μικροψυχῶμεν εἰς τόσον βαθμόν, ὥστε νὰ μὴ λογιζώμεθα καλὰ καὶ συμφέροντα, εἰμὴ ὅσα δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν πραγματοποιούμενα ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἡμέραν. Θεμελιῶδες ἐπιστημονικὸν ἀξίωμα εἶναι, ὅτι καθ' ὅσον κερδίζει τις κατὰ ταχύτητα, κατὰ τοσοῦτον ἐλαττοῦται ὡς πρὸς τὴν δύναμιν. Ἐπειτα δὲ καὶ ὁ ὑπολογισμὸς αὐτὸς δεικνύει, ὅσοι γνωρίζουσι μαθηματικὰ θὰ τὸ συνομολογήσουσιν, ὅτι τὸ πᾶν ἐν τοῖς τοιοῦτοις θαυμασίοις ἀποτελέσμασι τοῦ συνθέτου τόκου κρέμαται ἀπὸ τὸν χρόνον, ἤτοι ἀπὸ τὴν ἐπιμονήν, ἐλάχιστον δὲ ἀπὸ τὴν σημαντικότητα τοῦ πρώτου κεφαλαίου.

Ὅπως δὴ ποτε νομίζω ἐπάναγκες νὰ ἐπιληφθῶμεν ἡμεῖς αὐτοὶ μὲ τὰ ὑπάρχοντά μας μέσα τοῦ σπουδαίου ἔργου τῆς συστάσεως ἀποθεματικοῦ ταμείου. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ ὀνομάζωνται κατ' ἔτος Ἐφόροι χωριστοί, ὑπόλογοι αἰείποτε εἰς τὰ καταστήματα, ἐξ ὧν θὰ ἐξαρτῶνται, καὶ εἰς τοὺς Ἐφόρους τῶν καταστημάτων τούτων καὶ τότε, γινομένων τούτων, δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι χωρὶς ν' ἀποσπῆ οὐδαμῶς εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν καταστημάτων, θέλομεν ἔχει καταβεβλημένας τὰς βάσεις μεγάλης ἐθνικῆς περιουσίας.

Δὲν ἀμφισβᾶλλω, ὅτι πολλοὶ θὰ εἴπωσιν, ὅτι τὰ μέσα τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος Σχολῆς δὲν τῆ ἐπιτρέπουσι νὰ κάμῃ κατ' ἔτος μίαν τοιαύτην θυσίαν, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ αὕτη. Καὶ ὅμως αὐτὸς οὗτος ὁ δῦσχυρισμὸς θὰ εἶναι ἀπόδειξις τρανὴ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τοῦ καταστήματος ἐκεῖνου. Κακὴν διαχείρισιν λέγων, δὲν ἔννοῶ τὴν ἐγκληματικὴν διαχείρισιν τὰ τοιαυτὰ εἶσιν εὐτυχῶς ἄγνωστα πρὸ ἡμῶν κακὴν διαχείρισιν ἔννοῶ, τὰ κακῶς ἔννοούμενα ἐξοδα, τὴν ἀμέλειαν τῶν Ἐφόρων, σπανίως ἢ καὶ μηδὲν ἐπισκεπτομένων τὰ καταστήματα, ἅτινα ἐφορεύουσιν, ἀμελοῦντων τὴν εἰσπραξίν τῶν συνδρομῶν καὶ τὴν υπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Σχολῆς, διοριζόντων διδασκάλους ἀνωφελεῖς καὶ ἀμαθεῖς κτλ. Ἐξετάσατε τὰ προγράμματα καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν διαφόρων Σχολῶν, καὶ θέλετε εὖρει, ὅτι δυστυχῶς τοιαύτη κακὴ διαχείρισις ἐπιπολάζει. Ἡ φιλομάθεια δὲν μᾶς λείπει, ἀλλὰ δυστυχῶς μᾶς λείπει ἡ ἐπιμονή, ἡ πεποίθησις ἐκεῖνου, ὅστις φυτεύει δένδρον, μολοντί ἤξέυρει, ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ δρέψῃ καρ-

πὸν ἀπ' αὐτοῦ, μᾶς λείπει ἡ ἀπόφασις τοῦ νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν προτιθέμεθα.

Ἐπαινοῦμεν καὶ στεφανοῦμεν, Κύριοι, τοὺς πλουσίους ἐκείνους, οἵτινες ἀποθνήσκοντες ἐγκαταλείπουσιν ἑκατὸν ἢ ἑκατὸν πενήτηντα λίρας εἰς τὰ καταστήματά μας. Ἀλλ' ἐν ὅσῳ τὰ κληροδοτήματα ταῦτα εἰσὶ τόσῳ σπάνια, ἐπικουρίαν μεγάλην ἐξ αὐτῶν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν. Ἀρὰ γε ἕκαστος ἡμῶν δὲν δύναται νὰ κάμῃ αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ ἐπαινοῦμεν εἰς τοὺς φιλογενεῖς τούτους κληροδότας; Εἶναι δύσκολον, ἵνα μὴ εἴπω ἀδύνατον, δι' ἀνθρώπους οἰκογενειάρχας νὰ στερήσωσι τὰ τέκνα των ἀπὸ 100 ἢ 150 λίρας, διὰ νὰ προσφέρωσιν αὐτὰς διὰ τῆς διαθήκης των εἰς τι φιλανθρωπικὸν ἢ ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα ἄλλὰ τὴν δυσχέρειαν ταύτην ἐξομαλύνουσιν αἱ ζωασφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι. Ἡ ἀρχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας θεμελιοῦνται αὐταί, εἶναι ὑπολογισμοὶ τινες ἐπιστημονικοί, διὰ τῶν ὁποίων ἐξακριβοῦται ὁ μέσος ὅρος τῆς ζωῆς ἐνὸς ἀνθρώπου δεδομένης ἡλικίας. Τούτου δὲ γνωστοῦ γενομένου, ἔννοεῖτε Κύριοι, ὅτι εὐκόλως δύναται νὰ προσδιορισθῇ, ὅποιον ἐτήσιον ποσὸν ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ὁ ἐξασφαλιζόμενος, ὅπως κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ ζωασφάλεια πληρώσῃ εἰς μέρος τι προσδιορισμένον 100, 200, 500, ἢ 1000 λίρας. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπάρχουσι μέγισται καὶ ἀσφαλίσταται τοιαυταὶ ζωασφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι. Ὅλαι δὲν ἔχουσι τὰς αὐτὰς διατιμήσεις, ἀλλὰ καὶ αἱ διαφορὰ δὲν εἶναι μεγάλαι. Ἐχω ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας εἰκοσι τῶν κυριωτέρων ἐταιρειῶν ἰδοὺ ἀριθμοὶ τινες πρὸς εὐχεροστέραν κατάληψιν τοῦ συστήματος ἢ ἐτήσιος χορηγία διὰ 100 λίρας, πληρωτέας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐξασφαλιζομένου, σύγκειται (κατὰ τὴν ἐταιρείαν)

ὅταν ὁ ἐξασφαλιζόμενος ἦναι ἐτῶν 20	ἀπὸ 4	11—2	3
» 25	» 4	16—2	8
» 30	» 2	2—2	15
» 35	» 2	5—3	13
» 40	» 2	9—3	15

καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι 60 ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα.

Βλέπετε ἐκ τούτου, Κύριοι, ὅτι μικρὰ τις θυσία περίπου 4 1/2 λίρας κατ' ἔτος, ὅ ἐστι 13 γροσίων κατὰ μῆνα, ἤθελεν ἀρκεῖσι εἰς ἕνα νέον εἰκοσαετῆ, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν Σχο-

λήν, εἰς ἣν ἐσπούδασε, ποσὸν 100 λιρῶν ὑποθέσατε τὴν συνήθειαν ταύτην γενικευομένην, καὶ ἀμέσως συμπεραίνετε, ὅποια ἀφθονος πηγὴ πλούτου ἀνοίγεται διὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν καταστήματα. Ἄλλοτε ὑπῆρχε, Κύριοι, τὸ δικαίωμα τῶν ψυχικῶν, τὸ ψυχομερίδιον λεγόμενον. Τὴν σήμερον γνωρίζετε πολὺ καλά, μέχρι πόσου ἐφαρμόζεται ἡ τοιαύτη ἀρχαῖκή συνήθεια ἄλλ' ἀντὶ ταύτης ἤθελον συστήσει θερμῶς τὴν παραδοχὴν τοῦ μέτρου τούτου τῆς ζωασφαλείας. Ἐὰν καὶ τοῦτο σᾶς φαίνεται χρόνου δεόμενον, μὴ ἀπορήσετε· ζητοῦντες νὰ εὕρωμεν ἐκ τοῦ παραχερῆμα χρήματα πολλά, θηρώμεν ἀνέφικτα. Τὰ παρόντα ἐκόντες ἄκουτες πρέπει νὰ τὰ στέρξωμεν, καὶ νὰ ζητήσωμεν τὰ βελτίω ἐν δικστήματι χρονικῶ, τὸ ὅποιον οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπερπλήσῃ ἀτιμωρητί.

Τὸ δεύτερον αἷτιον τῆς στενοχωρίας τῶν Σχολῶν μας εἶναι ὁ δσημέραι αὐξων ἀριθμὸς τῶν μαθητευομένων. Ἡ παιδεία τείνει εἰς τὸ νὰ καταστῇ πάγκοιτος ἄλλ' αὐξανόντων τῶν μαθητῶν, δὲν αὐξάνουσιν ἀναλόγως καὶ οἱ πόροι. Ἐκ τούτου λοιπὸν νέαι ἀναφύονται δυσχεραῖαι. Πῶς αὐταὶ δύνανται νὰ ὑπερβληθῶσιν, ἤθελον εἶσθαι μακρὸν ν' ἀναπτύξω ἐνταῦθα, διότι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη θὰ ἦτο νὰ πραγματοποιηθῶμεν περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ διοργανισμοῦ τῶν Σχολῶν. Ἐκεῖνοι ὅμως, τὸ ὅποιον βλέπει ἕκαστος ἡμῶν εἶναι, ὅτι μεγάλη ἀνακούφισις θὰ ἐπῆρχετο, ἐὰν αἱ διαφοροὶ Ἐφορῆσι συνεννοσούντο κάπως καλῆτερον, ἀφ' ὅ,τι τὴν σήμερον γίνεται. Δὲν εἶμαι, Κύριοι, ποσῶς ὑπὲρ τοῦ δὴ λεγομένου ὁμοιομόρφου διοργανισμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐπιβεβλημένου διὰ προγράμματος ἀπὸ ἀνωτέραν τινὰ Ἀρχήν. Αἱ κεντρικαὶ ἡμῶν Ἀρχαὶ ἕνεκα περιστάσεων πολλῶν καὶ ποικίλων, δὲν εὐρίσκονται εἰς θέσιν νὰ ἐπενεργήσωσιν εὐεργετικῶς ἐπὶ τῶν δευτερευουσῶν κοινοτήτων, ἀναλαμβάνουσαι αὐταὶ τὴν ἀπ' εὐθείας ἐκτέλεσιν καθήκοντων, ἅτινα πάντοτε διεξήγαγεν εὐστοχώτερον παρ' ἡμῖν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Ὅ,τι ὅμως δὲν θέλομεν νὰ μᾶς ἐπιβληθῇ, εἶναι καλὸν νὰ τὸ προλαμβάνωμεν ἡμεῖς αὐτοί, προσπαθοῦντες νὰ συστηματοποιήσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τοὺς διαφοροὺς βαθμοὺς τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς τρόπον, ὥστε νὰ σχηματισθῶσι κέντρα τινά, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὅλου συστήματος νὰ τεθῇ ἡ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολή. Τὸ τοιοῦτον μοὶ φαίνεται εὐκατόρθωτον, πρὸ πάντων ὑπερχύσεως τῆς ἀνάγκης.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἔθνος τι, ἢ πόλις τις νὰ ἔχη Σχολεῖα, πρέπει τὰ Σχολεῖα ταῦτα νὰ ὦσι καλά. Περὶ τούτου, δηλ. περὶ τῆς μεθόδου τῆς διδασκαλίας εἶχον ὁμιλήσει ἄλλοτε, πεπεισμένος ὅτι αἱ μετατροπαί, τὰς ὁποίας τὸ παρ' ἡμῖν διδασκαλικὸν σύστημα δέον νὰ ὑποστῇ, πρέπει νὰ γίνωνται βαθμηδόν. Ἐκτοτε μοὶ ἐδόθη εὐκαίρεια, νὰ ἐπισκεφθῶ διαφοροὺς πεπολιτισμένους χώρους καὶ πανταχοῦ εὗρον, ὅτι τὸ πρῶτιστον μέλημα τῆς κοινῆς γνώμης εἶναι ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἰκουσα τὸν διάσημον φιλόσοφον Ἰούλιον Σίμωνα κηρύττοντα ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι τὸ πρῶτον ἔθνος τοῦ κόσμου εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον ἔχει τὰ καλῆτερα Σχολεῖα, ἃν δὲν ἦναι σήμερον τὸ πρῶτον, θὰ ἦναι αὔριον. Εἶδον δὲ καὶ τὰς προσπάθειας τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῆς παιδείας ἐν Γαλλίᾳ, ὅστις οὐχὶ μόνον ἀναρευνᾷ καὶ ἐξετάζει ἐσωτερικῶς τὴν κατάστασιν τῶν ἐν Γαλλίᾳ πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ συστημένων Σχολείων, ἀλλὰ ἀποστέλλων καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀνδρας ἰκανότητος καὶ πείρας δεδοκιμασμένης, ἀγωνίζεται παντὶ σθένει, ὅπως μὴ ὑπολείπηται τοῦ λοιποῦ ἡ Γαλλία τῶν ἄλλων πεπολιτισμένων ἐθνῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ. Ταῦτα δὲ βλέπων δὲν ἔπαυον συλλογιζόμενος, ὅτι ἐὰν τοσαύτας καταβάλλωσι προσπάθειαι ἔθνη πεπολιτισμένα καὶ προωδευμένα, ἡμεῖς οἱ ποσοῦτον μειονεκτοῦντες καθ' ὅλα οὔτε νύκτα οὔτε ἡμέραν δὲν ἔπρεπε νὰ παυώμεθα σκεπτόμενοι καὶ συζητοῦντες θέματα τοιαύτης σημαντικότητος. Βεβαίως δὲν ἔχω τὴν ἀπαίτησιν, ὡς ὁ βάτραχος τοῦ μύθου τὸν βοῦν, οὕτω καὶ ἡμεῖς νὰ θέλωμεν νὰ μιμηθῶμεν τὰ παρ' ἄλλοις γινόμενα. Τοῦτο ἤθελε μᾶς εἶπει εἰς λαβύρινθον ἰδεῶν. Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον καὶ εἶπαν, καὶ λέγω, εἶναι ὅτι, χωρὶς ν' ἀνατρέψωμεν τὸ παρ' ἡμῖν σύστημα τῆς ἐκπαιδεύσεως, πρέπει νὰ τείνωμεν εἰς βελτιώσιν τοῦ οὐτως, ὥστε τὰ παρ' ἄλλοις ἐφαρμοζόμενα πρακτικῶς παρ' ἡμῖν νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τοῦλάχιστον ὡς τάσεις, ὡς δυνάμεις ὑποβοηθητικαί. Δὲν εἶναι ὁμολογούμενον π. χ., ὅτι αἱ ἐπιστημονικαὶ καὶ τεχνικαὶ σπουδαὶ φαίνονται σήμερον γενικωτέρας ἐφαρμογῆς παρὰ τὰς φιλολογικὰς καὶ τὰς φιλοσοφικὰς; Καὶ λοιπὸν, ἀφ' οὗ δὲν δυνάμεθα τὰς τοιαύτας σπουδὰς νὰ φέρωμεν εἰς ἄμεσον ἐφαρμογὴν, ὡς τοῦτο γίνεται σήμερον παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς, τοῦλάχιστον ἂς χαρακτηρίζεται ἀρκούντως ἐντὸς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κύκλου ἡμῶν ἡ τοιαύτη τά-

σις· δὲν εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν ξένων γλωσσῶν κατέστη ἀντικείμενον τῆς πρώτης ἀνάγκης; ἅς λάβη λοιπὸν καὶ παρ' ἡμῖν αὕτη, ὅσον εἶναι δυνατόν, ἔκτασιν περισσοτέραν. δὲν εἶναι ἐπίσης ὁμολογούμενον, ὅτι ἡ ἄγαν γραμματολογικὴ ἐπασχόλησις ἀρμύζει μᾶλλον εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος φιλόλογους, παρὰ εἰς τοὺς παρασκευαζομένους διὰ τὰ διάφορα ἄλλα στάδια; λοιπὸν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὸ κεφάλαιον, ἅς τείνωμεν εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐπικράτησιν πρακτικῆς τινος μεθόδου, ἐν τῇ ἐκμαθήσει τῆς πατρίου ἡμῶν γλώσσης, καὶ οὕτω καθεστῆς.

Εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἰδεῶν τούτων μεγάλως ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσῃ ἡ Μ. τοῦ Γένους Σχολή, ἣτις καὶ εἰς τὸ παρελθὸν τοσοῦτον εὐηργέτησε τὸ Γένος. Δυστυχῶς ὅμως ἤδη, ὅτε ἡ Σχολὴ αὕτη προώριστο εἰς μεγαλητέραν ὠφέλειαν, παρὰ ποτε ἄλλοτε, τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς ὑπέπεσαν εἰς διαρπαγὴν ἀγρίαν, καὶ τὸ γερκρὸν τοῦτο καθίδρυμα οὐ μόνον δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικουρίαν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ πολλὰς καὶ θεινάς ὑφίσταται δοκιμασίας, τὰς ὁποίας ὅμως ἡ φρόνησις τῶν διεπόντων τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν πράγματα θέλει ὑπερικήσει.

δὲν στερούμεθα δὲ μόνον Σχολείων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναγκαίων βιβλίων. Εἶναι λυπηρὸν νὰ ἀναλογισθῇ τις, ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ θέσωμεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πενταετοῦς ἢ ἑξαετοῦς παιδός, τοῦ μόλις ἀρχομένου νὰ ψελλίξῃ τὰ γράμματα, οὔτε ἐν Ἀλφραβητάριον κεχρωματισμένον, ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀνά ἑκατοντάδας τὰ λοιπὰ ἔθνη.

Τέλος δέ, ὅπερ καὶ τὸ κυριώτατον, μᾶς λείπουσιν οἱ διδάσκαλοι. Οὗτοι παραπονοῦνται ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωνία δὲν ἔχει δίκαιον νὰ παραπονήται ἀπὸ αὐτούς; ποίαν ἀνακούφισιν φέρουσιν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς; ποῖον καρπὸν δίδει ἡ διδασκαλίαι αὐτῶν, πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων; Καὶ κατὰ τοῦτο μάλιστα οἱ τελευταῖοι οὗτοι χρόνοι τῆς διανοητικῆς ἡμῶν ἱστορίας ὑπῆρξαν χρόνοι πρακτικῆς. Μετὰ λύπης μου λέγω, παραλείπων πολλὰ ἄλλα, ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει μυρία ἔσσι δυσκολία ἀπαντῶνται διὰ νὰ εὑρεθῇ καὶ ἀλληλοδιδάκτης κατὰλληλος, δηλ. ἀλληλοδιδάκτης γινώσκων εἰς τί συνίσταται τὸ σύστημα, ὅπερ ἐπαγγέλλεται, ὅτι διδάσκει.

Ἀλλὰ παρ' ὀλίγον, Κύριοι, νὰ λησμονήσω τὸν σκοπὸν τῆς σημερινῆς συναθροίσεως. Ἄρκει ὅτι ὑπέδειξα μετὰ τοσοῦτου

ἄλλους τὰς ἑλλείψεις τοῦ παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος κατὰ τε τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ οικονομικά. Ταύτας τὰς ἐλλείψεις τίς θέλει ἀναπληρώσει;

Ἐδῶ, Κύριοι, εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τούτων δύνανται οἱ πλοῦσιοι νὰ ἐπεμβῶσιν εὐεργετικώτατα· οὐχί, Κύριοι, βιαζόμενοι νὰ θυσιάσωσι τὴν κατάστασιν αὐτῶν, ἀλλὰ παρακαλούμενοι, ὅπως μεταχειρισθῶσιν αὐτὴν εἰς τρόπον, ὅσε νὰ συγκεντρώνωσι περὶ ἑαυτοῦς τὰς ποσπαθείας ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Πλὴν τῆς ἀνταλλακτικῆς ἀξίας αὐτοῦ ὁ πλοῦτος ἐνεργεῖ ὡς ἀληθῆς κοινωνικὴ δύναμις. Καθὼς δέ, ὡς πλοῦσιος χρηματικῶς καὶ ἂν ἦναι τις, προκειμένου περὶ μεγάλης χρηματικῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἀπαξιοῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐπικουρίαν καὶ αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων, μεταχειρίζεται δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ μᾶλλον ὡς σύνθημα, οὕτω νομίζω, Κύριοι, ὅτι θεωροῦντες τὸ μέγεθος τῆς ἐργασίας, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάπτυξις τῆς παιδείας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως παρ' ἡμῖν, τόσῳ μόνον ἔχομεν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωμεν παρὰ τῶν πλουσίων μας, τὸ νὰ ἐνδιαφέρονται δηλαδὴ ἀφιερῶντες ἐκ διαλειμμάτων εἰς αὐτὴν οὐχὶ χρήματα μόνον, ἀλλ' ὅπερ ἐστὶ πολυτιμότερον, τὴν πείραν των, τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὀνόματός των, τὴν δεδοκιμασμένην αὐτῶν ἰκανότητα.

Τοιοῦτους πλουσίους ἔχομεν μὲν τινὰς καὶ ἐνταῦθα, ἠθέλαμεν ὅμως ἔχει πλείονας, εἰάν τινες τῶν ἐν Εὐρώπῃ εὐπορούντων ὁμογενῶν ἡμῶν δὲν ἔκρινον τὰ ἡμέτερα μικροῦ λόγου ἄξια. Εἰς τοῦτο ἀπατῶνται. Οὐδὲν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπάρχει μικρόν, οὐδὲν τῶν ἐν τῇ καθέδρῃ ταύτῃ τῆς Ἀνατολῆς, ὅπερ νὰ μὴ προώρισται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπιρροὴν σημαντικὴν ἐπὶ τῆς πορείας τοῦ Γένους ἡμῶν.

Προστάται καὶ συνδρομηταὶ τῆς Σχολῆς ταύτης, ἐργαζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐν αὐτῇ φοιτήσεως νεολαίας, ἐργάσθητε ὑπὲρ τοῦ Γένους ἡμῶν, ἀξιοῦσθε δὲ νὰ ἀκούσητε μίαν ἡμέραν, « ὅτι ἐποίησατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποίησατε. »

Προσφώνησις τοῦ ἐκ τῶν ἐφόρων Κυρίου Ε. Ζωγράφου, ἀπαγγελθεῖσα Γαλλιστί, πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρέσβυν τῆς Ῥωσσίας στρατηγὸν Κ. Ἰγνατιέφφ, παρευρεθέντα κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων.

Κύριε Στρατηγέ!

Ἡ Ἐφορία τῆς Ἐροριακῆς Σχολῆς τῶν Ἀρρένων τοῦ Σταυροδρομίου, παρακαλεῖ Ὑμᾶς, ἵνα δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς ζωηρᾶς αὐτῆς εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν τιμὴν, ἣν περιποιήσατε αὐτῇ παρευρεθέντες μετὰ τῆς Κυρίας Ἰγνατιέφφ εἰς τὴν σημερινὴν διανομὴν τῶν βραβείων.

Ἡ παρουσία Ὑμῶν εἰς τὸν περίβολον τοῦτον τεκμηριεῖ τὴν συμπάθειαν, ἣν ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης τρέφει διὰ τὴν διαπονητικὴν καὶ ἠθικὴν προόδον τῆς νεολαίας τῶν ἡμετέρων Σχολείων.

Ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης μετ' εὐχαριστήσεως θέλει μάθει, ὅτι πῶς τῶν ἐπιταχυσίων μαθητῶν λαμβάνουσι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ δωρεὰν τὰς ἀρχὰς τῶν γνώσεων, αἵτινες ὀδηγήσουσιν αὐτοὺς ἐν τῷ σταδίῳ τοῦ βίου αὐτῶν.

Ἡ Ὁρθόδοξος τοῦ Σταυροδρομίου κοινότης θεωρεῖ εὐτυχὴ ἑαυτήν, ὅτι εὐχαρίστως καὶ αὐτοπροαιρέτως καταβάλλει πᾶσαι προσπάθειαι, ὅπως ἐπαρῆ ἐκ τῶν ἐνότων αὐτῆ μίσθων εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, πρὸς ἣν ὀργῶσι ἅπασαι αἱ τάξεις τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ τέκνον τοῦ πλουσίου καὶ τὸ τέκνον τοῦ πτωχοῦ παρακαθήμενα εἰς τὰ αὐτὰ θρανία διδάσκονται ἐκ παιδικῆς ἡλικίας τὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς ἀδελφοὺς, ἢ ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως, μαρθάνουσι δὲ καὶ ἢ ἀποβλέπωσι φιλοτίμως εἰς τὸν ἔπαινον τῶν Ὁμογενῶν καὶ ὁμοδόξων αὐτῶν, ὅστις σήμερον ἐκφραζόμενος αὐτοῖς διὰ τῶν λετῶν μὲν ὕλικῶς, ἠθικῶς δὲ πολιτισμοτάτων τούτων πτυχίων καὶ βραβείων, λαμπρύνεται ἐτι μᾶλλον διὰ τῆς παρουσίας τῆς Ὑμ. Ἐξοχότητος.

Προσλαλιὰ τῆς Α. Ε. τοῦ στρατηγοῦ Κ. Ἰγνατιέφφ, διερμηνεύοντος τοῦ Κ. Ε. Ζωγράφου.

Ἀνυπόμει, ὅτι δὲν δύναμαι ἢ ἀνευθύνω τὸν λόγον ἑλληνοισὶ εἰς τὴν ἐπιτιμὸν ὁμήγυριν, καὶ παρακαλῶ τὸν Κ. Ζωγράφον νὰ λάβῃ τὴν καλωσύνην νὰ γίῃ διερμηνεὺς τῶν ὀλίγων λέξεων, τὰς ὁποίας ἔχω νὰ εἶπω.

Ἡ σύζυγός μου καὶ ἐγὼ εἴμεθα λίαν εὐγνώμονες διὰ τὴν φιλόφροναν πρόσκλησιν, ἣς μᾶς ἐγένετο, διότι μᾶς ἐχορήγησεν ἀφορμὴν νὰ διαδηλώσωμεν τὴν πρὸς τὴν Γραικικὴν κοινότητα συμπάθειάν μας, παρευρισχόμενοι εἰς τὴν πατήγυριν ταύτην τῆς διανομῆς τῶν βραβείων. Αἱ ἀξέπαινοι καὶ ἀξιοσημειῶτοι προσπάθειαι τῆς Ὁρθοδόξου κοινότητος πρὸς ἄμισθον ἐκπαίδευσιν τοσούτου ἀριθμοῦ παιδῶν ὁμοθρήσκων τῇ περιποιοῦσι τὴν μεγαλητέραν τιμὴν. Ἡ ἐκπαίδευσίς τῆς νεολαίας εἶναι ἱερὸν χρέος πάσης κοινωρίας πεπολιτισμένης.

Ἀνυπόμει ὅτι δὲν ἐνόησα ὅλας τὰς λεπτότητας τῆς εὐφραδοῦς προσλαλιᾶς τοῦ Κ. Ἀλ. Καρθεοδωρῆ, παρετήρησα ὅμως χωρὶν τι, ὅπερ περιέχει ἀλήθειαν ἀδιαφιλονείκητον, ὅτι δηλ. τὸ πρῶτον ἔθνος εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὅσαίον ἔχει τὰ καλύτερα Σχολεῖα.

Τὸ γραικικὸν ἔθνος, διὰ τῆς πρὸς τὴν σπουδὴν τάσεως αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν θυσιῶν, τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνει πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου ἐκπαίδευσως, ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι ἐπιδεικτικὸν προόδων. Διὰ μόνης τῆς διαπονητικῆς καὶ ἠθικῆς προόδου βασιζομένης ἐπὶ τῆς πίστεως, πηγῆς πάντος ἀληθοῦς πολιτισμοῦ, ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸν προορισμὸν του. Αἱ συμπάθειαι ἡμῶν εἰσὶν ἐξησφαλισμέναι εἰς πᾶσαν ἐθνικότητα, εἰς πᾶσαν ὁμοδόξον κοινότητα, ἣς ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν ταύτην, διατηροῦσα ἀρέταρον τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων τῆς.

Ἡ σύζυγός μου καὶ ἐγὼ, ἀποτειρομεν τὰς εὐλιχρῆστοτέρας εὐχὰς ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς Σχολῆς ταύτης, καὶ συγχαίρομεν ζωηρῶς τοὺς μαθητάς, οἵτινες διακριθέντες ἠξιώθησαν βραβείων.

Οἱ κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας ἀπολυθέντες μαθηταί.

Διονύσιος Βάρλας	Ἀλέξανδρ. Καμπούρογλου
Κωνστ. Παραγιώτου	Κωνσταντῖνος Βούρος
Κωνστ. Μαρτσαβίνος	Τηλέμ. Χρυσολέων
Θεμιστοκλῆς Κωνσταντῖνου	Ὁδ. Μελαγχρινός
Νικοκλῆς Νεγρεπόντης	Κ.Ι. Κουμαριανός
	καὶ Θεμιστοκλῆς Λουκίσης.

Οἱ βραβευθέντες μαθηταί τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ.

Ἀριστεύοντες.

Διονύσιος Βάρλας	Κωνστ. Μαντασβίνος
Ἀλέξ. Καμπούρογλου	Τηλ. Χρυσολέων
Κωνστ. Παναγιώτου	Θεμ. Κωνσταντῖνου.
Κωνστ. Βούρος	

Εὐδοκιμοῦντες.

Ὁδ. Μελαγχρινός Νικοκλῆς Νεγρεπόντης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΤΑΞΕΩΣ.

Ἀριστεύοντες.

Ζαχαρίας Ζαχάρωφ	Ἡρακλῆς Φωτίου
Βλάσιος Ῥώτας	Κωνστ. Αἰθαζίδης
Ἐμμ. Ἀναστασίου	Παντ. Λογάδης
Νικόλαος Ζήσης	Γεώρ. Τριανταφύλλης
Ἰω. Σταμέλος	Χρ. Δρομοκαϊτής
Θεόδ. Οἰκονομίδης	Μαρ. Μιτυληναῖος
Πέτρος Ξανθόπουλος	Ἰω. Μπελτρᾶς
Ἄριστ. Μιχαήλ	Λεων. Νικολαΐδης
Νικ. Περιστερόπουλος	Κωνστ. Βαμβάκης
Ἰω. Τζάβρας	Ἀχιλλεὺς Ἀνδρέου.
Ῥοδ. Χρυσολέων	

Εὐδοκιμοῦντες.

Ἀγ. Σκαελλαρίου	Ἀλέξ. Βασιλείου
Κωνστ. Ἐμμανουήλ	Σάββας Σαράφογλου
Κωνστ. Ὁθωνάτος	Νικ. Σμπυράκης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄.

Ἀριστεύοντες.

Γεώρ. Βεζύρης	Θεράπων Κωνσταντῖνου
Χρ. Ἰακώβου	Ἐμμ. Π. Παντολέοντος
Γ. Ἀποστολίδης	Κωνστ. Χρήστου
Βασίλειος Σπύρου	Τιμολ. Φραντσέτης
Β. Θεοφιλίδης	Πέτρος Σάρδης
Νικ. Γεωργίου	Γ. Φουνδοῦκος
Ἰω. Βασιλειάδης	Δημ. Ψάθης
Νικ. Λαζαρίδης	Νικ. Δοσανίδης
Γ. Φωτάκη	Ἀλέξ. Βαμβάκης.

Εὐδοκιμοῦντες.

Παν. Μιχαλκίδης	Κωνστ. Πίσσας
Γ. Ἀθανασίου	Ἐμμ. Χονδρόπουλος
Βασ. Νικολάου	Δημ. Μοστράτος
Φίλ. Ἰσαάκ	Λεων. Λαδόπουλος
Παν. Βαλλιάνος	Ἀλέξ. Φωτάκης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Δ΄.

Ἀριστεύοντες.

Δημ. Ἰωάννου	Ἀπόστ. Ἀντωνιάδης
Μιχ. Ἐμμανουήλ	Νικ. Κουμαριανός
Γ. Κωνσταντῖνου	Κυρ. Χρήστου
Θρασ. Ἀσκληπιάδης	Καλ. Χρήστου
Τηλ. Μενάγιας	Κωνστ. Τριανταφύλλης
Ἀγ. Ἀνδρέου	Νικ. Ὁγάνης
Κωνστ. Ἀσλανίδης	Κωνστ. Κωνσταντῖνου
Δημ. Βασιλειάδης	Κωνστ. Γεωργίου
Κωνστ. Ψυλλιᾶκου	Σταῦρος Νικολάου.

Εὐδοκιμοῦντες.

Γ. Ἀγγέλου	Μιλτ. Εὐγενικοῦ
Νικόλ. Στεφάνου	Χρ. Δημητρίου
Ἐπαμ. Θωμᾶ	Στέφ. Φωτίου
Ἀλέξ. Πρατσάνος	Ἐμμ. Χουρμαδόπουλος.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Ε΄.

Ἀριστείουτες.

Ίάκωβος Γαβριήλ Ἀρισ. Κοσμέτος
 Χρ. Μυρογιάννης Εὐάγ. Νικολάου
 Θεόδ. Μωυσεῖος Ίάκωβος Φραντσέτης
 Σπυρ. Ἀθανασίου Ίάκ. Λογοθέτου
 Νικ. Φωτάκη Δημοσθ. Κούης
 Κυρ. Πέτρου Ίω. Δεκαβάλλας
 Ἀναστ. Δημητρίου Μηνᾶς Κωνσταντίνου

Εὐδοκιμοῦντες.

Κωνστ. Ἰωάννου Γαλ. Ἀθανασίου
 Δημ. Ἀποστολίδης Γ. Τζάνος
 Ίω. Παπαδόπουλος Γ. Νικολάου,
 Ίω. Ἀποστόλου Μιλτ. Σπανοῦδης
 Ἄμβρ. Σμπυράκης Τριαντ. Νικολάου
 Λουκ. Φιλιππίδης Γεώρ. Πανταζῆ.
 Γ. Χρυσόχοῦς

Α΄ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν

Φιλομούσων Συνδρομητῶν τῆς Σχολῆς κατὰ τὸ ἔτος 1864—65.

Συνέχεια τῶν κατὰ τὸ 1864 εἰσπραχθεισῶν συνδρομῶν.

Γεώργ. Διαλεγμένος Γρ.	352	Ν. Ἀντωνιάδης . . . »	500
Ζ. Σ. Σεβαστόπουλος »	200	Β. Γεωργιάδης . . . »	476
Ε. Ν. Φάχρης . . . »	200	Ίω. Σκουλούδης . . . »	450
Ίω. Γ. Μπαλῆς . . . »	300	Ίω. Μ. Ντζηρᾶς . . . »	400
Ν. Δ. Σωτηρόπουλος »	200	Στέφ. Σμυρνιοῦδης . . »	400
Α. Βογιατζόγλου . . »	400	Κ. Παλαμίδης . . . »	44
Ε. Φ. Μαυρογορδάτος »	420	Σ. Βοβολίνης »	300
Εὐγενιδ. κ. Σκυλίτζης »	200	Ἐμμ. Μ. Ἀγέλαστος »	400
Π. Α. Ροῖζος »	200	Δ. Ι. Καλθοκορέσης . »	400
Γαλάτης καὶ Ψιακῆς »	450	Μ. Ξυνοῦδης . . . »	200
Ζ. Ι. Κοκκῶνης . . . »	450	Β. Μ. Τζερλέντης . . »	200
Δ. Δημητρακόπουλος »	750	Κ. Κυριακίδης . . . »	400
Ι. Θεοδορίδης »	500	Ἄδελ. Σεβαστιδῆ καὶ	
» διὰ τὸ 1863 »	500	Μίλκοφ »	200
Ἄρ. Ν. Σαράφης . . »	200	Ἄνώνυμος »	400
Γεωργαντόπουλος . . »	400	Γ. Τζαλίκης »	400
Υἱοὶ Χ. Θεολόγου . . »	450	Στέφανος Ράλλης . . »	1000
Ἄδελφοὶ Νικολαΐδης »	300	Παῦλος Λουτράρης . »	200
Ἄ. Π. Μαυρογορδάτος »	500	Χ. Γ. Κωνσταντινίδης »	4000
Βασίλ. Κρικιότζος . . »	500	Γ. Παππαλαμπρινοῦδ. »	300
Σπυρίδων Σόρταν . . »	200	Δ. Δημητρούλοπουλος »	200
Ἀνασασιάδ. κ. Βλέσας »	400	Θ. Δ. Γενίδουνας . . . »	200
Ίω. Βάλσαμος »	400	Ἀγέλαστος κ. Βούρος . »	4000
Ἄθανάσης »	400	Ν. Γ. Πασπάτης . . . »	4000
Ἄνώνυμος »	50	Δημ. Π. Τζόλας . . . »	300
Ί. Α. Κοντόσταυλος . »	200	Α. Σεβαστόπουλος . . »	300
Κ. Μ. Ἀλτιντόπ . . . »	300	Κ. Μεμαρίδης »	400
Tasandopoulos (?) »	88	Ἄδελ. Ἀλεξιάδης . . . »	400
Ίωάν. Σιμζινογλου . »	300	Δ. Α. Κουπετζόγλου . »	400
Ε. Ταστσόγλου . . . »	200		

Β'. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Συνδρομαὶ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν τῆς
Σχολῆς κατὰ τὸ 1865.

Α. Ὀχάνης.	Γρ. 300	Ἄντ. Κοσμέτος...	Γρ. 400
Σ. Τριανταφύλλης..	» 300	Ἰ. Ἀλευρόπουλος...	» 400
Γ. Βούρος.....	» 300	Μ. Πατούνας.....	» 90
Α. Νικολαΐδης.....	» 200	Ἰω. Φωτάκης.....	» 200
Ι. Α. Βεζύρης.....	» 150	Μιχ. Μυλωνᾶς.....	» 200
Κ. Καμπούρογλους..	» 200	Σπύρος Μενάγιας..	» 400
Μιχαὴλ Τζάβρας..	» 200	Γ. Κ. Πιρνεάς.....	» 400
Νικ. Κ. Πίσσας.....	» 200	Ν. Ψάθης.....	» 180
Α. Ἀναγνωστιάδης..	» 200	Π. Ζάμπας.....	» 400
Νικ. Ἀποστολίδης..	» 400	Ῥίζος Κωνσταντινίδης	» 400
Γρηγ. Κ. Φουντούκος	» 400	Β. Ι. Μ. Μενελόπουλος	» 400
Ἰωάννης Φραντσέτης	» 200	Ἀθ. Ι. Ζιώτης.....	» 420
Α. Δρομοκαΐτης.....	» 300	Λεων. Κούης.....	» 50
Ι. Συμπυράκης.....	» 200	Σωτ. Ἀσλανίδης.....	» 200
Ἄντ. Μελαγχρινός..	» 250	Ν. Σ. Ζυγομυλάς..	» 480
Μ. Κ. Βολανάκης..	» 200	Ἰω. Θεοδώρου.....	» 90
Ἀλέξ. Μαντσαβίνος.	» 300	Ἐμμ. Νομικός.....	» 90
Ἰω. Σκράφογλους..	» 500	Κωνστ. Εὐγενικός..	» 400
Δ. Σωφρονιάδης.....	» 400	Χ. Δρακόπουλος..	» 400
Θ. Αἰδολαΐδης.....	» 450	Α. Νικολαΐδης.....	» 90
Γεώρ. Ζωγράφος..	» 400	Μ. Ξκινθόπουλος..	» 200
Ι. Ἀπολλώνιος.....	» 400	Νικόλ. Χρυσολέων.	» 400
Νικ. Χουρμυδόπουλος	» 450	Γ. Νεγρεπόντης...	» 200
Ν. Πάρλος.....	» 400	Νικ. Παπούδωφ...	» 450
Κ. Λαζαρίδης.....	» 200	Γεώρ. Βαμβάκης...	» 400
Θεόδ. Σαρφικινός..	» 480	Στέφ. Ἐπικινετός..	» 300
Ι. Δ. Παπαγιαννόπουλος	» 200	Θεόδ. Παπαζεΐδης..	» 90
Β. Μουρόπουλος...	» 250	Δανιὴλ Παππᾶ.....	» 800

Γ'. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν

Φιλομούσων συνδρομητῶν τῆς Σχολῆς κατὰ τὸ 1865.

Γ. Ν. Ταμβάκος	Γρ. 4500	Υἱοὶ Χ. Θεολόγου	Γρ. 450
Σπυρίδων Σόρταν..	» 200	Π. Στέριος.....	» 480
Α. Π. Ἀργέντης...	» 4500	Δ. Δημητρακόπουλος	» 500
Ἀνδρέας Βαλλιάνος.	» 4500	Τζάνος κ. Τζανέτος.	» 300
Ζαφειρόπουλ. κ. Ζαρίφης	3000	Δ. Ι. Κοκκίνης.....	» 480
Στέφ. Α. Ράλλης...	» 4500	Ζ. Στεφάνοβικ....	» 4500
Ἄνδρ. Δ. Συγγρός..	» 400	Χ. Γ. Κωνσταντινίδης	4000
Θεμισ. Τόμπας.....	» 200	Γ. Διαλεγμένος.....	» 500
Εὐ. Μπαλτατζῆ καὶ		Ἰω. Σκουλούδης...	» 450
Γ. Δέλτα.....	» 4000	Β. Γεωργιάδης...	» 480
Α. Βλαστός.....	» 500	Στέφ. Σμυρνιούδης..	» 60
Καραπάνος.....	» 88	Ἐμ. Μ. Ἀγέλαστος.	» 400
Ἰω. Θεοδώριδης...	» 500	Δ. Ι. Καλθοκορέσης.	» 400
Μ. Θ. Ἀρκουδάρης..	» 400	Στ. Ν. Ἀγέλαστος..	» 200
Σκυλίτζης κ. Εὐγενίδης	» 200	Χρ. Β. Ζωγράφος διὰ	
Α. Π. Μκυρογορδάτος	» 500	τὸ 1863—1865..	» 4500
Ἀθ. Νικολαΐδης.....	» 300		

Σημ. Αἱ λοιπαὶ εἰσπραχθῆσάμεναι συνδρομαὶ τοῦ ἔτους τούτου, ὡς καὶ τοῦ 1864, δημοσιεύονται προσεχῶς.

Δ'. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Κληροδοτήματα.

Ἡ Κ. Φαννῆ Ματθαίου Ροδοκανάκη	λίρας ὀθωμ.	45
Ἡ Κ. Βιεροῦ ΚΩΖΗ ΑΓΕΛΑΣΤΟΥ	»	150
Οἱ Κ.Κ. Ἰωάννης καὶ Νικ. Κρικώτσος	»	50

Συνδρομαί.

Ἡ Α. ΒΞ. ὁ Πρόεδρος τῆς Ῥωσσίας Στρατηγός Ἰγνατιέφφ.....	λίρας ὀθωμ.	20
---	-------------	----

